

VÁRNEGYED

2026.
május
19. — 7

18

NEM HAGYJUK VESZNI A CUKRÁSZDÁT

Sül még krémes a Szentháromság utcában

MÉG ZÖLDEBB LESZ A KERÜLET

Szizlakert, méhhotel, egységes arculat

15

BUDÁN JÁRT BEETHOVEN

Teltházás koncertsorozat

26

ÚJ ÉLET A LÁBBELINEK

A suszter maradt a kaptafánál

28

CZAKÓ
SPORT

EGÉSZ ÉVBEN SZABAD A PÁLYA!

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

**A CZAKÓ UTCAI SPORT- ÉS SZABADIDŐKÖZPONT
VÁRJA A SPORTOLNI VÁGYÓ KERÜLETIEKET!**

FUTÓKÖR

TENISZPÁLYA

FÜVES ÉS MŰFÜVES LABDARÚGÓPÁLYA

PINGPONG

ÖNTÖTT GUMIBORÍTÁSÚ MULTIFUNKCIONÁLIS PÁLYA

RÖPLABDAPÁLYA

TOLLASLABDAPÁLYA

KÜLTÉRI FITNESSZ

Sporteszköz-bérlési lehetőség,
öltözők, zárható szekrények

I. kerületi lakcímkártyával vagy érvényes
lakásbérlési szerződéssel rendelkezők
bizonyos szolgáltatásokat
térítésmentesen vehetnek igénybe.

NYITVATARTÁS

HÉTFŐ-PÉNTEK: 6.30 – 22.30

SZOMBAT-VASÁRNAP: 8.00 – 20.00

PÁLYAFOGLALÁS

+36 20 232 8111

czakosport.hu

Ki a zöldbe!

Minden nagyvárosnak vannak úgynevezett zárványai. Ezek olyan helyszínek, szegletek, amelyeket konzervált az idő, és mementóként maradtak meg a félmúltból. Lehetnek ezek pár négyzetméternyi járdaszigetek, falatnyi zöldterületek, vagy akár hektárnyi gyártelepek. Ez utóbbiból – sajnos vagy szerencsére – nem jutott ki Budavárnak, de annál több zöldünk van... Durva becslés alapján a kerület területének húsz százalékát borítja valamilyen zöldfelület vagy park. Ez legalább akkora kincs, mint a budai Vár, amely maga az élő történelem. Jó szívvel ajánlunk egy-egy sétát parkjainkban!

E szép zöld területeinket Zakar Andrással, a kerület főkertészével utaztuk be egy interjú keretében, és jó alaposan átbeszéltük, hol és milyen fejlesztéseknek jött el az ideje. A kerületet az önkormányzati vezetőkkel együtt is keresztül-kasul bejártuk, ezeken a bejárásokon pedig a képviselők mutattak rá a fejlesztésre, szépítésre szoruló helyszínekre, ide érve átkelőhelyeket, köztéri kamerákat is.

Kulturális ajánlataink közül kiemelkedik a Nemzeti Galériában látható Dolce vita képzőművészeti kiállítás, de jó szívvel ajánljuk Mesterek rovatunkat is, ahol most Toller József cipész mutatkozik be. Jó olvasást kívánok!

Kuthi Áron
főszerkesztő

4 FONTOS DÖNTÉSEK

A védőnők támogatásáról is határoztak a képviselők

6 MEGBECSÜLÉS

Jutalomban részesítették a rendvédelmi dolgozókat

7 CITADELLA

Fellépnek a szabálytalanul parkoló autósok ellen

10 KÖZBIZTONSÁG

Traffipaxok és újabb köztéri kamerák érkeznek

13 KÖRZETBEJÁRÁS

Közterület-szemlélt tartott a kerület vezetése

23 KIÉGÉS ELLEN

A tünetek tudatosításával segíthetünk magunkon

26 DOLCE VITA

Itáliai életérzés a Magyar Nemzeti Galériában

30 SZEMÉLT A VÁRBAN

Nem volt egyszerű a harc a tisztaságért

34 PANNIKA, A TÁRS

A kutya hűen tükrözi a gazda személyiségét

37 JÓ FORMÁBAN

Öt meccse veretlen a Budavári-Tabahon

39 ATTILA ÚT 2.

Összeérnek a szálak a Bethlen-udvarban

40 ÍZKAVALKÁD

Elkezdődött a fagyiszezon, mutatjuk a felhozatalt!

Következő lapszámunk június 9-én jelenik meg.

beköszönő

tartalom

Közbiztonság, Halászbástya, Ruszwurm cukrászda

Négy és fél óra alatt huszonnégy fontos témában döntött a Budavári Önkormányzat április 30-i testületi ülésén. A terítéken többek között a kerületi díjak adományozása, a védőnők és rendőrök anyagi támogatása, valamint a Ruszwurm-ügy szerepelt.

A képviselő-testület zárt ülésen döntött a Semmelweis Ignác-, a Virág Benedek-díj, illetve a Görgei Artúr érdemrend odaítéléséről. 2026-ban Semmelweis Ignác-díjban részesül Dr. Kuhajda István fogszakorvos, a Budavári Egészségügyi Szolgálat Roham utcai rendelőjének orvosa, és Papp Etelka óvodai-iskolai szociális segítő, a Budavári Szociális és Gyermejköltségi Szolgáltatási Központ munkatársa. Az idei Görgei Artúr érdemrendet a testület Farkas Petra rendőr századosnak illetve Hadnagy Zoltán Gábor tűzoltó főtörzsőr-mesternek ítélte. Virág Benedek-díjat kap Hegedűsné Vig Anna, a Lisznyai Utcai Általános Iskola napközis tanítója, valamint Pataki Anikó, a Toldy Ferenc Gimnázium matematika tanára. A díjakat május 21-én, Budavár 1849-es felszabadításának emléknapján adják át.

A képviselők pontosítottak az emléktábla-kihelyezés szabályozásán. Nem adható hozzájárulás olyan emléktábla állításához, amely város-, illetve utcaképet vagy műemlékvédelmi előírást sért, vagy az elhelyezésre nem áll rendelkezésre megfelelő tér, vagy közelében egymás hatását gyengítő más emlék is van, és konkurál meglévő más emlékekkel.

Az önkormányzat idén is szerződést köt a Budapesti Rendőr-főkapitánysággal a közterületi kamera-rendszer működtetésére, amihez a testület 13,8 millió forintot biztosított egyhangú szavazatával. Másrészt – mint tavaly is – a 2024-es összeg háromszorosát, 39 millió

Fodor Artur, Fazekas Csilla alpolgármesterek és Böröcz László polgármester az ülésen

forintot utal az önkormányzat a közterület-felügyelők és rendőrök közös járőrözése során keletkező túlszolgálat finanszírozására. Mint Böröcz László elmondta, bízik benne, hogy a rendőrség, az önkormányzati rendészet és a polgárőrség együttműködésével tovább javítják a kerületi közbiztonságot.

A 2023. július 1-től a Szent János Kórház állományaiba került védőnők feladatainak ellátásához továbbra is az önkormányzat adja az ingatlanokat és eszközöket. Most nyolc kerületi védőnő részére további 5,4 millió forint támogatást szavaztak meg.

Feszült hangulatban zárta le munkáját a Halászbástya étterem bérleti díjait és szerződéseit vizsgáló eseti bizottság. A testületi ülésen bemutatott jelentés nemcsak a milliós

elmaradásokra, hanem a korábbi kerületi vezetés rendszerszerű mulasztásaira és a vizsgálat szándékos akadályozására is rávilágított.

Mint emlékeztet, a Halászbástya Étterem ügye a korábbi városvezetés működésének emblematikus, közel 400 millió forintos elmaradt bevétel és további tízmilliók károkat okozó példája. A történet 2021 nyaráig nyúlik vissza, amikor a jogos Covid-díjmentesség lejártá után – miközben más vendéglátóhelyeknél újraindult a rendes ügymenet – az önkormányzat legnagyobb bérlője felé rejtélyes módon nem indult újra a számlázás.

Varga Dániel, a bizottság elnöke beszámolójában éles kritikával illette az előző ciklus kulcsszereplőit. Mint elmondta, a tisztánlátást és az igazság feltárását bojkott nehezített-

A Fidesz-KDNP-s Gulyás Gergely Kristóf, Bauer Eszter és Fróna Levente

te: a meghívottak közül szinte senki – köztük Gelencsér Ferenc és Korsós Borbála korábbi alpolgármesterek, valamint a korszak jegyzői – nem jelent meg a meghallgatásokon. Egyedül Csobánczy Gábor vállalta a válaszadást, miközben a volt polgármester, V. Naszályi Márta korábbi munkatársai látványosan távol maradtak az vizsgálattól.

A jelentés szerint az adminisztratív kaosz is jelentős volt az előző ciklusban. A jegyzőkönyvek tanúsága szerint az önkormányzati irattár hiányos: kulcsfontosságú dokumentumok tűntek el, vagy éppen azonos iktatószám alatt egymásnak ellentmondó tartalmú papírok kerültek elő.

A vitában V. Naszályi Márta azzal érvelt, hogy a jelentés megállapításait valótlanak tartja, és a dokumentum megsemmisítését fogja kezdeményezni a kormányhivatalnál. A testület többsége azonban úgy ítélte meg: a budaváriaknak joguk van tudni, mi történt a kerület egyik legértékesebb ingatlanvagyonra körül, ezért a jelentést elfogadták, és a feltárt ellentmondások miatt további jogi lépések megtétele mellett döntöttek.

Egy szövevényes, több mint három évtizede húzódó ingatlanjogi konfliktus végére tett pontot a képviselő-testület, bizonyítva, hogy a budavári vezetés számára az emberi sorsok fontosabbak a száraz aktáknál. Az ügy még a kilencvenes évek

közepére nyúlik vissza, amikor egy törvényi változás folytán több várnegyedbeli ingatlan – köztük az Úri utca 47. és az Országház utca 26. szám alatti épület – a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonába került.

Bár az ingatlanokat az önkormányzat évtizedeken át saját bérlakásállományaként kezelte, a 2020-ban lezárult per kimondta: a törvény erejénél fogva az Akadémia a tulajdonos, így az önkormányzat 1994. június 30. után nem is köthetett érvényes bérleti szerződéseket ezekre a lakásokra. Ez a jogi helyzet méltatlan és kilátástalan helyzetbe sodorta az ott jóhiszeműen élő családokat.

Böröcz László polgármester az ülésen hangsúlyozta, hogy a jelenlegi városvezetés nem nézheti tétlenül, ahogy budavári polgárok évtizedes jogi rendezetlenségek áldozataivá válnak: „Ezek az emberek tudtukon és akaratukon kívül válhatnak nincstelenné, ha az önkormányzat nem áll segítő szándékkal mögöttük”.

A polgármester kiemelte: a kerület vezetése hisz abban, hogy senkit nem hagyhatnak az út szélén, aki korábbi, tisztázatlan jogügyletek miatt jutott bajba.

A döntés értelmében az önkormányzat nem csupán elismerte a felelősségét, de azonnali megoldást is kínált: az MTA-nak a Fő utcában biztosítanak értékarányos cserelakásokat, mely megállapodást az Akadé-

mia is elfogadhatónak talált. Ezzel a lépéssel megmaradhat a kérdéses ingatlanban élő családok otthona és az évek óta húzódó rendezetlen jogi helyzet végére is pont kerülhet.

A Budai Vároltalmazó Közalapítványt, a Márai Sándor Kulturális Közalapítványt, a Budapest I. kerületi Közbiztonsági Közalapítványt és a Budapest I. Kerületi Népjóléti Közalapítványt tevékenységeinek takarékosabb és hatékonyabb működése biztosítása érdekében beolvadás útján egyesítették. A jövőben a feladatokat egységesen, jogutódként a Márai Sándor Kulturális Közalapítvány neve alatt viszik tovább.

V. Naszályi Márta interpellációjában a Ruszwurm cukrászda sorsa felől érdeklődött. Böröcz László válaszában megjegyezte, ősz óta elkészült az értékleltár, a gépészeti felmérés és a műemléki falkutatás. Az államilag védett, műemléki berendezés viszont még végrehajtási zár alatt van, zajlik a restaurátori szakvélemény elkészítése, ennek lezárásával lehet pályázatot kiírni. (Az ügyről részletes cikkünk a 18. oldalon.)

Kun János képviselő a polgármestert interpellálva arról érdeklődött, hogy amikor ideiglenesen bérbe adott egy évre egy menekült, alacsony keresetű családnak egy lakást, miért nem tájékoztatta megfelelő módon erről a testületet. Válaszában Böröcz László jelezte, hogy egy kárpátaljai magyar családnak egy évre adtak otthont rendkívüli lakhatási helyzetre tekintettel, és erről megfelelő tájékoztatást is adott.

A képviselő azt is kifogásolta, hogy a Gellért-hegyi parkolás ügyében nem jelent meg a neve lapunkban. A polgármester válaszában rámutatott, hogy a lapot – ellentétben a korábbi gyakorlattal – nem a polgármesteri kabinet készíti, az önálló lapkészítési szempontokat tiszteletben tartja. Azt is megjegyezte, hogy a kerületi lapok vonatkozásában az egyik legszínvonalasabb magazin az I. kerületben jelenik meg. Kun János a polgármesteri választ elfogadta.

Várnegyed

Fotó: Böröcz László Facebook-oldala

Megérdemelt jutalmak

A Budapesti Huszár Zenekar előadásában felhangzó trombitaszó nyitotta meg az I. kerületi Közbiztonsági Közalapítvány jutalomátadó ünnepségét, ahol a rendvédelmi és katasztrófavédelmi szervek kiemelkedő munkát végző munkatársait köszöntötték.

A budavári Városházán tartott rendezvényen Böröcz László polgármester kiemelte: az itt élők számára természetes a nyugodt, biztonságos környezet, ám ez a rendőrség, a katasztrófavédelem, a közterület-felügyelet, a polgárőrség és más szakemberek összehangolt munkájának köszönhető. Rámutatott: bár Budavár nem nagy kerület, mégis különleges hely, amely évente több mint 4,5 millió látogatót fogad. Ez egyszerre jelent lehetőséget és komoly kihívást a közbiztonság fenntartásában. „Egy olyan térben élünk, ahol a helyiek mindennapjai és a nemzetközi forgalom folyamatosan találkozik” – mondta, hozzátéve: sok városban ez jelentős terhet ró a biztonsági szervekre, de Budaváron sikerül megőrizni a rendet és a nyugalmat.

A társszervek képviselői elismeréssel szóltak az együttműködésről. Veres Péter tűzoltó ezredes emlékeztetett arra, hogy a tűzoltók napján is szolgálatban álltak kollégái, akik elhivatottságukkal példát mutatnak. Istók Gergely megbízott rendőrkapitány kiemelte az önkormányzat támogatását, valamint a közterületi jelenlét erősítésének fontosságát, és egy friss elfogásról is beszámolt, amely jól mutatja a hatékony fellépést.

Szilágyi András, a Budavári Rendészet vezetője a szervezet fejlődését három pillérré – vezetői támogatásra, elkötelezett állományra és szoros együttműködésre – vezette vissza, míg Hegedűs György, a polgárőrség

elnöke a civil és hivatásos szervek közötti partnerség erősödését hangsúlyozta.

Az ünnepségen elismeréseket vehettek át a kerületben szolgálatot teljesítő egyenruhások:

- Oláh Sándor tűzoltó törzsőrmester;
 - Berhidai Ákos, Pálinkás Gábor, Váradi Norbert, Lac József Csaba, Imre János tűzoltó főtörzsőrmesterek;
 - Papp Zoltán és Zsombók Dániel János tűzoltó főhadnagyok;
 - Kovács Gabriella, Alaksa Ildikó Júlia tűzoltó alezredek;
 - Farkas Szintia Szabina, Fándli Kata Anna, Zsebeházi Henrietta rendőr őrmesterek;
 - Fehér Eszter rendőr törzsőrmester;
 - Jakab-Kovács Boglárka, Gregovszki László, Somlós Krisztián rendőr zászlósok;
 - Gelniczki Szabolcs, Götz Norbert, Végh József rendőr törzszászlósok;
 - Varga György, Béres Angéla címzetes rendőr főtörzszászlósok;
 - Stupián-Anga Laura rendőr hadnagy;
 - Molnár Zoltán, Nagy Ildikó, Kretz Zoltán Márton, Angyal Mihály, Ambrus Gábor rendőr századosok;
 - Barabás Csaba, Vörös Beáta, Tóth István rendőr őrnagyok és Szondi György címzetes rendőr őrnagy;
 - Dienes László, Kása Zoltán László, Lévy Sándor rendőr alezredek;
 - Nagy Alexandra, Béki Róbert András, Mazumel István rendvédelmi igazgatási alkalmazottak;
 - Boros András munkavállaló;
 - Szabó Béla fegyveres biztonsági őr.
- Valamint
- Belényi Gyula Antal polgárőr;
 - Vincze László közterület-felügyelő;
 - Pállai Bence segédfelügyelő.

Ambrus Balázs

A bántalmazás nem magánügy

A családon belüli erőszak közös társadalmi felelősségünk, és ebben az önkormányzatoknak is világos feladata van – szögezte le a Budavári Szociális és Gyermejkölési Szolgáltatói Központ konferenciáján Böröcz László polgármester, megjegyezve, hogy már idén hat családon belüli, közeli hozzátartozók közötti bántalmazásról kaptak jelzést. A konferencián Fazekas Csilla alpolgármester is köszöntőt mondott.

A bántalmazottak és áldozatok szakmai ellátásának országos stratégiáját kidolgozó Sebestyén Árpád, kríziskezelő szakpszichológus az identitást is érintő stresszhatások (lelki traumák) következményeiről, illetve a vele összefüggő bántalmazás, vagy annak elszívódása mozgatórugóiról beszélt.

Fotó: Rényi Erna

Farkas Bernadett Frida pszichiáter szakorvosjelölt a serdülőkori önsértés és öngyilkossági kockázatok veszélyeire figyelmeztetett. Kiemelte: a tartós viselkedésváltozás, depresszió, impulzivitás vagy izoláció fontos figyelmeztető jel lehet. Elmondta, hogy az öngyilkosság a fiatalok körében a második leggyakoribb ha-

lálók, az önsértés pedig egyre korábban jelenik meg. A szakember szerint kulcsfontosságú a támogató közeg, az iskolapszichológusok szerepe és a könnyen elérhető segítségnyújtás.

Nagy Zita egyetemi oktató a fogyatékossgal élők bántalmazásának rejtett formáiról beszélt. Kiemelte: a sérülékenységet fokozza a kiszolgáltatottság, az izoláció és a tanult tehetetlenség. Egy 2024-es magyar kutatás szerint az enyhe értelmi fogyatékossgal élő fiatalok gyakrabban válnak bántalmazás áldozatává, miközben a segítségnyújtásban kevesebb mint 40 százalékuk bízik – hangsúlyozta.

A. B.

(Az eseményen elhangzottakról következő lapszámunkban részletebben is beszámolunk.)

Már több mint 500 autóst büntettek meg a Citadellánál

Látványosan megélenkült a forgalom a Citadellára vezető utakon, sokkal több lett a parkoló autó is. Ezért május óta minden hétfőn az újbudai közterület-felügyelők a budavári rendszerekkel együtt figyelik az újranyitott látványosság környezetében a parkolási és behajtási szabályok betartását.

A leginkább érintett Sánc utcában és a Szirtes úton hétköznapokon reggel 8 és este 20 óra között 450 forintos óránkénti díjért lehet parkolni. Az autósok helyzetét azonban komplikálja, hogy a Számadó út épp a XI. és az I. kerület határán fekszik, vagyis a páratlan oldal még Budavár, a páros már Újbuda. A helyszínen épp egy parkolóőr ellenőrizte az autók parkolócéduláit, amikor szóba elegyedünk vele. Ő hívta fel a figyelmet arra, hogy a Számadó út Szirtes úti torkolatánál csak négy I. kerületi parkoló-

hely van kijelölve, ráadásul az egyik elektromos autók töltőpontja is egyben. Mint mondta, rendszeres a téves fizetés, éppen a kerülethatár miatt, pedig a Budavári Önkormányzat kitéblázta, hogy melyik automatából vásárolt jegy érvényes az út jobb oldalán, illetve hányas számú parkolási zóna beírásával lehet mobilparkolást kezdeményezni. Az utcában valóban

figyelni kell, mivel a Számadó út 13. és a Bérc utca 23. előtti automatánál van egy közelebbi készülék is, csak hogy az a XI. kerület.

A budavári közterület-felügyelet már több mint ötszázszor büntetett szabálytalan parkolásért a Citadella környékén azóta, hogy a turisztikai látványosság megnyílt.

-ambrus

Pizsamaparti az oviban

A Brunszvik Teréz Budavári Óvodákban idén először szerveztek ottalvós pizsipartit a nagycsoportosoknak. Az izgalommal és különleges foglalkozásokkal teli esemény mind az öt kerületi óvodában sikernek örvendett. Az óvodapedagógusok élő me-

semondással, udvari sportjátékokkal, diafilmvetítéssel, pizzapartival és mesés csillagéj-kincskereső játékkal készültek és tették színessé az est hangulatát a Tigris, az Iskola, a Toldy Ferenc utcai, a Lovas úti, valamint a Dísz téri óvodában.

Riczuné Ilyés Katalin óvodapedagógus (képünkön), aki az egész országra kiterjedő Pompás Mesés Óvoda Program helyi nagykövete is, csodás világba kalauzolta a kicsiket. Ez a kezdeményezés az élősztavas mesélést helyezi előtérbe, a meséhez a mindennapi életből kiemelt tárgyak kapcsolódnak.

A gyerekek és a szülők pozitív visszajelzéseiből kiindulva az intézmény szeretné hagyománnyá tenni az ottalvós gyereklubit, és visszavetítő programként adoptálni a budavári óvodák életébe.

-kuthi

Húsz évét ünnepelte az idősklub

A 2006-ban indult Fő utcai idősklubot ünnepelte a közösség Böröcz László polgármester és Fazekas Csilla alpolgármester részvételével. Az ünnepségen a szépkorú tagok egy „Szerettedobozba” gyűjtötték a klub két évtizedes történetével kapcsolatos a kedves történeteket.

Két évtized alatt rengeteg közös program, beszélgetés, barátság és emlék született itt – nem véletlen, hogy sokak számára valódi közösségi térré, szinte második otthonná vált a klub – mondta a polgármester. A Fő utcai idősklub a három hasonló kerületi intézmény közül a legfiatalabb, a Hattyú utcai klub például tavaly előtt ünnepelte 50. születésnapját. Egészségben eltöltött hosszú éveket kívánunk minden kedves kerületi klubtagnak!

K. Á.

Forrás: Böröcz László Facebook-oldala

A Bethlen-udvar száz éve

Nemcsak a Gellért-hegyről, de szinte minden budai hegyoldalból látható a Tabán alján magasodó monumentális épülettömb, a Bethlen-udvar, amely most ünnepelte megépítésének 100. évét. Az alkalomra dokumentumfilm is készült, ami a Tabán moziban debütált a Budapest 100 rendezvénysorozat részeként május 9-én. A ház történetét az ott élőkön keresztül bemutató Bethlen-udvar meséi című filmre zömmel a ház lakóiból verbuválódott közönség érkezett, de jelen volt Böröcz László polgármester is. A film rendezője, Géczy Dávid maga is a házban él, lakását még a nagymamájától örökölte, és a Covid-járvány idején kezdett riportokat készíteni a legrégebbi lakókkal.

A bérpalota építéséről az állami lakásépítési program keretében rendelkezett a Bethlen-kormány alatt működő Országos Lakásépítési Miniszteri Bizottság. A neobarokk, Attila út 2. szám alatti bérház-tömbben kezdetben háromszázan laktak, falai között sok híresség, sportoló, művész, politikus fordult meg. A földszintjén a harmincas években mozi működött.

A rendező elmesélte, hogy nagymamája befogadott gyermekként a harmincas évek elején érkezett a házba. Több, a házban élő házaspár is nevelt mástól született gyerekeket. Az ostrom után, a szovjet megszállás idején pedig ideiglenesen egymást is befogadták a szomszédok. Egymás lakásaiban laktak, mély barátságok szövődtek. A rendező elmondta, az emberi történetekben sok olyan tragédia van, amelybe a lakók nem mertek mélyebben belemenni; szerelmek és szerelmi bánatból történő öngyilkosság is történt... A régi lakók közül többen gyerekkoruk óta a házban élnek, de akadt, aki a rózsadombi otthonából jött vissza ide, és nem hiányzott neki az ottani kert, hiszen itt a Tabán lehetett az udva-

Vecsey András (j) egyedi zászlót ajándékozott Belényi Istvánnak

ra. A hatvanas-hetvenes években a nagy tabáni bulik után itt folytatódta a házibulik, a beatkorszak zenészei is megfordultak a házban, a legkorábbi években pedig Vaszary János festőművész is élt benne. A háztömb egy kicsiny falu, ahol a jó szomszédi viszonyok egy része több évtizedes.

A szombati vetítésen Böröcz László polgármester köszöntőjében elmondta, minden városrésznek érdeke, hogy valódi kapcsolatokra épülő közösséget építsen. Az önkormányzat pedig szeretné ezeket az élő, emberi kapcsolatokat erősíteni.

-szilléry

A szálak összeérnek

A Bethlen-udvarral már több ízben is foglalkozott a Várnegyed. Tavaly látogattunk el az akkor 93 éves Szántóné Kovacsics Zsuzsannához, aki megrázó történeteket mesélt Budapest második világháborús ostromáról, arról, hogy a ház közössége hogyan vészelte át azokat a heteket a pincerendszerben. Bemutattuk a ház közös képviselőjét, Belényi Istvánt is, aki polgárorként szolgál a kerületben, de nem utolsó sorban ebben a házban alakította ki híradástechnikai magángyűjteményét, ahol végigkövethetjük az orsós magnók fejlődésének történetét. Géczy Dávid dokumentumfilmmel akkor készítettünk interjút, amikor épp egy magashegyi expedícióról forgatott.

Négy traffipax érkezik

Ötven köztéri kamera figyeli a közrendet, és még több jön

Közbiztonsági fórumot tartottak a Budapesti Rendőr-főkapitányság I. kerületi, Pauler utcai kapitányságán, ahol a kerület és a rendőrség vezetői, valamint a közbiztonságban érintett civil szereplők értékelték a közbiztonság helyzetét. Emellett ismertették a közelmúlt intézkedéseit és a jövőbeni terveket.

Az önkormányzat az elmúlt időszakban jelentősen növelte a kerületi rendőrség támogatását, amely az előző városvezetéshez képest megduplázódott – fogalmazott Böröcz László polgármester felszólalásában, megjegyezve, hogy a kerület és a rendőrség közötti megállapodás alapján akár 40 millió forintot is biztosíthatnak felújításokra és fejlesztésekre. Hozzátette: céljuk olyan munkakörnyezet kialakítása minden intézményben, amelyben a dolgozók megfelelő körülmények között végezhetik feladataikat.

A polgármester beszélt a térfelügyelő rendszer fejlesztéséről is: jelenleg több mint ötven köztéri kamera működik a kerületben, ezek számát és minőségét tovább javítják. A tervek szerint a kameraképek feldolgozását

Istók Gergely kerületi megbízott rendőrkapitány, Vecsey András, a Közbiztonsági Közalapítvány elnöke és Szabadházy András kuratóriumi tag | Fotó: Tóth Tibor

mesterséges intelligencián alapuló rendszerek segítik majd, amelyek automatikusan jelzik a gyanús eseményeket. Emellett négy sebességmérő kamera telepítése is folyamatban van, ezek várhatóan a nyár végéig üzembe állnak. Mint elhangzott: az Attila út és az Alagút utca továbbra is a gyorsajtók kedvelt helye, így a

kamerák mellett a rendőrség fokozott jelenlétére is szükség van. A kerület hat gyalogátkelőhely létesítését tervezi, bár ezek közül a két Attila úti még egyeztetés alatt áll.

A fórumon felszólalt Istók Gergely, az I. kerületi rendőrkapitány is. Elmondta, hogy az elmúlt évben csökkent a bűncselekmények száma, beleértve a közterületi és a vagyon elleni eseteket is. Az idei év eredményei közül kiemelte egy Batthyány téri The Spot vendéglátóhelyre betörő elkövető elfogását, valamint olyan külföldi elkövetők leleplezését, akik árendőrként károsítottak meg turistákat. Hangsúlyozta: a rendőrség minden lakossági jelzésre igyekszik gyorsan reagálni, és tovább erősíti együttműködését a Budavári rendszettel és más társszervekkel.

A kapitány külön kitért a Donáti utcában korábban tapasztalt problémákra is, ahol egy Airbnb lakásba drogdealerek költöztek és onnan terítették a szert az utcán, játszótéren. Több akció eredményeként ezeket sikerült felszámolni.

Taxisokat ellenőriztek a budai Várban | Fotó: Böröcz László Facebook-oldala

Adomány

A Duna House felajánlásának, és a Közbiztonsági Közalapítvány közreműködésének köszönhetően megújult a Budapesti Rendőr-főkapitányság I. kerületi kapitányságának irodabútorzata. Az adomány révén több mint hatszáz bútor – köztük székek, modern íróasztalok, valamint a rendezvényekhez szükséges pulpitusok – került az épületbe. A szállítás és az átrendezés több mint két héten át zajlott, amelynek eredményeként korszerűbb munkakörnyezet várja a kapitányság munkatársait.

A kezdeményezés megvalósításában kiemelt szerepet vállalt Vecsey András, a Közbiztonsági Közalapítvány elnöke, valamint Szabadházy András, a szervezet kuratóriumi tagja és a Duna House egyik vezetője, aki korábban maga is az I. kerületi rendőrség állományában szolgált.

A fórumra egy csokor lakossági kérdéssel érkezett V. Naszályi Márta, aki telefonjából felolvastva többek között a Lánchídon tapasztalható gyorsajtásokra és az Attila út tabáni részének forgalmi problémáira kérdezett rá. A rendőrség válaszában jelezte: a zebráknál rendszerek az ellenőrzések, és a bejelentések alapján célzottan is intézkednek, ugyanakkor a hatékony fellépéshez konkrét időpontok és helyszínek megjelölését kéri a lakosságtól. V. Naszályi Márta arról is érdeklődött, hogy mikor lesz sebességmérés a Naphegyen, de a rendőrkapitány kérdésére, hogy ott pontosan melyik szakaszára gondolt, nem tudott válaszolni.

A fórum végén Vecsey András bejelentette: szeptember 19-én ismét megrendezik a Budavári Rendvédelmi Sportnapot, íjászzal, lézerlövészettel. Az eseményre a hivatásos állomány mellett elsősorban a családokat várják a Czákó sportpályán.

A. B.

Nincs titkos terv a Maros utcai rendelő költöztetésére

Fotó: Kuthi Aron

Böröcz László polgármester és Mocsári Gergely, a Budavári Önkormányzat Egészségügyi Szolgálatának főigazgatója tétélesen cáfolta V. Naszályi Márta korábbi polgármester nyílt levelében foglaltakat, miszerint egy dolgozóknak nemrég megtartott állománygyűlésen – egy szigorúan titkos terv keretében – a polgármester a Maros utcai szakrendelő elköltöztetéséről beszélt. A jelenleg önkormányzati képviselőként tevékenykedő V. Naszályi Márta szerint három épületet jelöltek meg lehetséges új helyszíneként.

A híresztelésre reagálva Böröcz László jelezte, idén nem vett részt intézeti értekezleten a szakrendelőben. Polgármesteri kérésre a főigazgató pedig arról tájékoztatott, az egyórás értekezleten – ahová az intézmény mind a száz dolgozóját meghívták – semmilyen konkrét terv, helyszín vagy döntés nem hangzott

el a rendelő költözéséről. Az épület állapota és a folyamatos kapacitásbővítés nyomán azonban rendszeresen felvetődik a kérdés, hogy hogyan lehet korszerűbb, hatékonyabb és a növekvő igényekhez jobban alkalmazkodó ellátást biztosítani. Öröndetes, hogy ez a kérdés éppúgy foglalkoztatja a szakrendelő dolgozóit, mint a betegeket és a városvezetést.

A főigazgató szerint fontos hangsúlyozni, hogy a témáról 10-15 éve folyik informális diskurzus, de „sem konkrét döntés, sem elfogadott terv, sem kijelölt új helyszín nincs”. Hozzátette, arról, hogy az önkormányzat a jelenlegi épület teljes körű felújításában és bővítésében, vagy egy új, korszerűbb helyszínen látja a fejlődés lehetőségét, a képviselőkkel, az intézmény dolgozóival és a kerületiekkel közösen kell gondolkodni. A cél minden esetben változatlan: a lehető legszélesebb körű egészségügyi ellátás biztosítása.

Úgy tűnik, ebben a kérdésben teljes egyetértés van polgármester és főigazgató között, így ha titkos tervekről nem is számolhatunk be, de reménykedhetünk az előremutató, konstruktív párbeszédben és a fejlesztések folytatásában.

Várnegyed

Kidőlt két fa a Franklin lépcsőnél. Május 12-én reggel két idős fa dőlt ki a Franklin lépcsőnél, leszakadt koronájuk egy része a lépcső Donáti utcai szakaszánál egy időre akadályozta a gyalogos forgalmat. A veszélyt gyorsan elhárították a szakemberek, személyi sérülés szerencsére nem történt.

-vii

Elindult a jelentkezés a Budavári Önkormányzat Zamárdiban található üdülőjébe!

A Budavári Önkormányzat Balaton-parti üdülőjébe idén nyáron is várjuk a pihenni, kikapcsolódni vágyó I. kerületi családokat kedvezményes áron.

Jelentkezés időtartama:

Családoknak: 2026. május 18-május 29.

Jelentkezés helye:

Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermejköltségi Szolgáltatási Központja (1012 Budapest, Attila út 89.)

Gyerekes családos turnusok:

július 20-26. és augusztus 10-16.

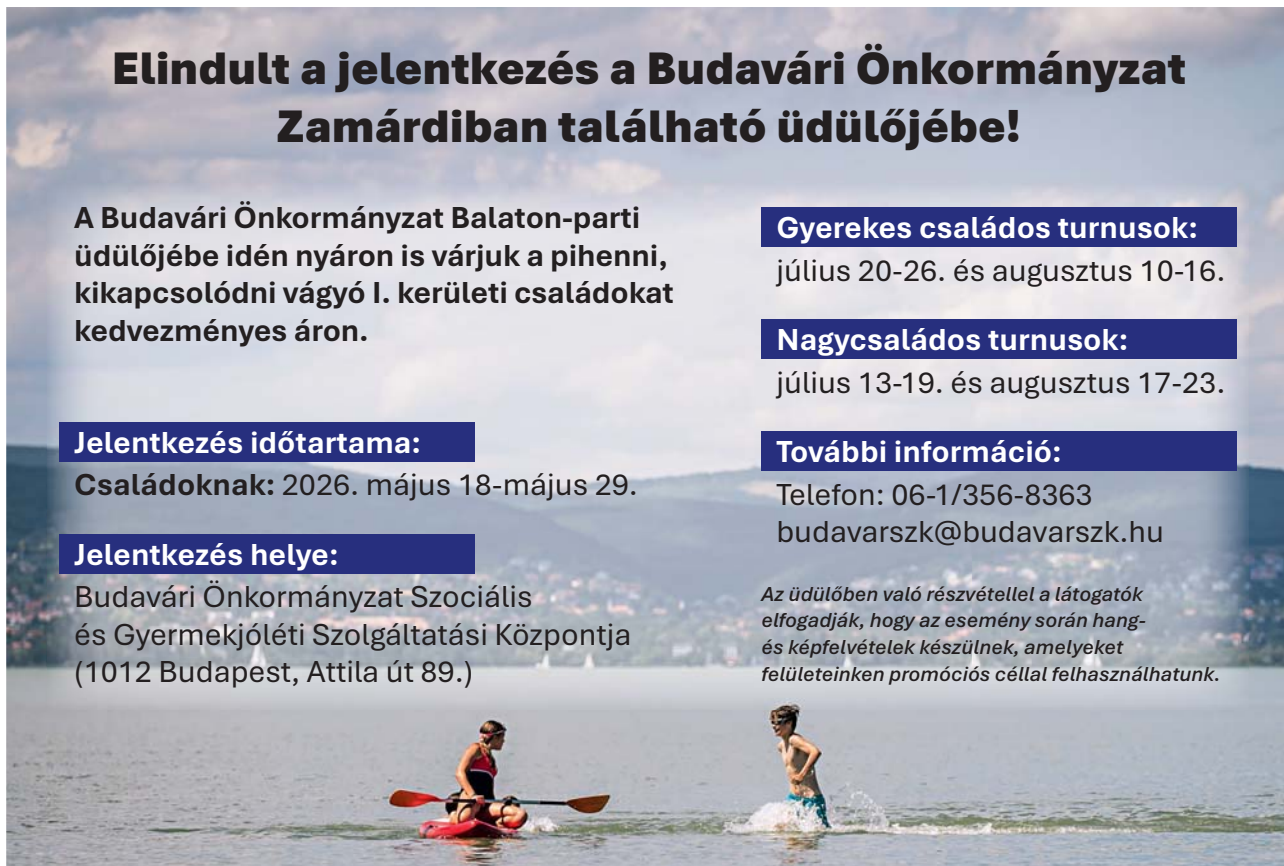
Nagycsaládos turnusok:

július 13-19. és augusztus 17-23.

További információ:

Telefon: 06-1/356-8363
budavarszk@budavarszk.hu

Az üdülőben való részvétellel a látogatók elfogadják, hogy az esemény során hang- és képfelvételek készülnek, amelyeket felületeinken promóciós céllal felhasználhatunk.

Tabáni kutyás piknik

II. FELVONÁS

2026. MÁJUS 30., SZOMBAT, 10.00-14.00

TABÁN, A HEGYALJA ÚT, A KERESZT UTCA ÉS A HADNAGY UTCA ÁLTAL KÖZREFOGOTT ZÖLDTERÜLET

PROGRAMOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

- Szakmai tanácsadás és termékbemutatók
- Prémium kutyaeledelek és finomságok
- Sport és játékok
- Fizioterápiás és rehabilitációs tanácsadás
- Ápolási bemutatók és tippek
- Profi kutyafotózás
- Edukációs előadás a felelős kutyatartásról és köztisztaságról
- **Budavári Kutyás Fórum: 11.00**

A BELÉPÉS INGYENES!

FŐSZERVEZŐK

- Budavári Önkormányzat
- Mr. Mancs Állateledel és Felszerelés

PARTNEREINK

- Akela Kutyaiskola
- Budavári Polgárőrség
- Déna Rehabilitáció
- Dr. Dog Vitamin
- Inter-Mix Kft. (Gosbi)
- Málna Kutyakozmetika
- Naturalpetfactor
- Senra, a közösségi kisállat biléta
- Vario Tan System Kft.

Körzetbejárás a polgármesterrel

A Szilágyi Dezső tér szerencsére mára elvesztette köztéri vécé jellegét

Böröcz László Wehner Kristóffal (b) és Zakar András főkertésszel (j) a körzetbejáráson

Fotók: Petán Nóra

Az önkormányzat további térfelügyelő kamerák kihelyezésével növeli a közbiztonságot

Az ilyen és az ehhez hasonló problémákat forródróton is lehet jelenteni

A Budavár nyolc képviselői körzetében tapasztalt, elsősorban közterületi problémákat gyűjti össze az önkormányzat. A körzetbejárás május első hetében a Vízvárosban Varga Dániel képviselő körzetében kezdődött, majd a Várban folytatódott, ahol Wehner Kristóf önkormányzati képviselő vezette végig Böröcz Lászlót és csapatát. A fókuszban a Várnegyed zöldfelületeinek állapota, a köztisztaság helyzete, a közterek, játszóterek állapota, a forgalom által erősen terhelt útburkolatok álltak, de forgalomtechnikai kérdések is

szóba kerültek, és vizsgálták a köztéri kamerák telepítésének kérdését is.

„Budavár egy jól működő kerület, de pontosan tudjuk: mindig van mit javítani, fejleszteni. Számunkra fontos, hogy a helyiek mindennapi tapasztalataira építve, valós hétköznapi helyzetekre, problémákra adjunk valódi megoldásokat. A bejárások célja, hogy a feltárt tapasztalatok mentén a lakosság hétköznapijait támogató fejlesztések szülessenek” – mondta Böröcz László.

A képviselői körzetek bejárása a múlt héten a Vízvárosban, a Nap-

hegyen és a Krisztinavárosban folytatódtak, ahol a polgármester Fazekas Csilla alpolgármester, Molnár Gábor, Gulyás Gergely Kristóf, Bauer Eszter, valamint Fróna Levente önkormányzati képviselők körzeteit járta be. A tervek szerint Kun János körzetébe, a Gellérthegyre május 19-én látogat el Böröcz László.

-kuthi

A híd képez hidat a városok között

Először jön Budapestre a nagy múltú brit rezesbanda, az 1906-ban alapított Marlow Town Band, fennállásuk 120. évfordulójára rendezett koncertsorozatuk részeként. A vendégeskedés csúcspontja a Mátyás-templomban május 21-én 20 órakor lesz, majd köztéri koncerteken találkozhatunk velük.

Budavár és a dél-angliai Marlow kapcsolata a rendszerváltás idejére vezet vissza, ekkor lett tersvívárosunk a Temze partján elterülő festői település. A város nemcsak történelmi hangulatáról, de kulturális vonzerejéről is ismert. A tersvívárosi viszony alapja a Lánchíd, melynek ugyanaz a William Tierney

Clark a tervezője, mint a Temzén átívelő függőhídnak, a Marlow Bridge-nek, amely egyébként egyszerűbb, dísztelenebb kivitelben kicsinyített mása a mi Lánchidunknak. A Budavárt és Marlow-t azonban nemcsak a főváros jelképévé vált alkotás, hanem általános kulturális, történelmi és közösségi együttműködés is összeköti. A Temze vizén több alkalommal bemutatkozott a budavári csapat is a hagyományos regatta-versenyen.

A híres rezesbanda koncertekkel, térzenével örvendezteti meg a közönséget, május 21-23. között a Várnegyed különböző pontjain találkozhatunk a Marlow Town Banddel.

Széles zenei repertoárjuk magában foglalja a klasszikus zenét, a popzenét, a színházi és filmzenét, valamint a hagyományos fúvószenekari klasszikusokat. Jellemzően saját szervezésű koncerteken, regattákon, bálakon és karácsonyi énekes rendezvényeken lépnek fel.

**A Marlow Town Band fellépései:
Május 21.**

10.00 – Dísz tér

20.00 – Mátyás-templom

Május 22.

10.00 – Clark Ádám tér

Május 23.

10.00 – Szentháromság tér

14.00 – Mária Magdolna-torony

-sziléry

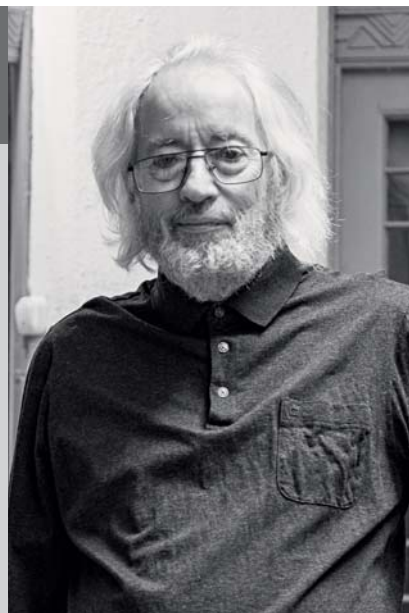
Elhunyt Sebő Ferenc, a táncházmozgalom zenei atyja

79 éves korában elhunyt Sebő Ferenc, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas előadóművész, tekerőlantos, népzenekutató, dalszerző – jelentette be a szomorú hírt a Sebő Együttes április 27-én. A család rövid tájékoztatása szerint a magyar népzenei élet meghatározó alakja hosszas betegség után távozott. Az általa vezetett zenekar az 1970-es évektől úttörő szerepet játszott a magyar népzene hiteles, hangszeres megszólaltatásában, miközben számos zenetörténeti jelentőségű lemezt készített. Nevéhez fűződik a táncházmozgalom elindítása, amely a városi fiatalok körében is újra élővé tette a népzene és a néptáncot.

Sebő Ferenc évtizedeken keresztül Budaváron lakott, rendszeres klubestjei voltak a Budavári Művelődési Házban a Bem rakparton, és nem utolsó sorban ő volt a Corvin téri Hagyományok Háza koncepciójának megálmodója. Lapunknak adott utolsó interjújában úgy fogalmazott:

„Megtanultam brácsázni. Martin György (népzenekutató, néptánckutató – a szerk.) azt is tanácsolta nekünk, hogy menjünk el egy táncegyüttesbe, mert ezt a zenét tánc nélkül megtanulni nem lehet. Aztán elkezdtünk Erdélybe járni és Kallós Zoltán népzenekutató megajándékozott egy ütőgardonnal, amit a gyimesiek használnak. Később a tekerőlant is bekerült a repertoárba. Nem volt terv, se módszertan, egyszerűen beleszerettünk ebbe a dologba és spontán alakult minden. A varázsa is az volt, hogy olyan jó kedvvel csináltuk, hogy másoknak is kedvet adtunk hozzá. Az, hogy élőzenére próbáltunk a Bartók Táncegyüttesrel, nagyon fontos volt. Hetente háromszor 5-6 órát muzsikáltunk nekik, így tanultuk meg a zenélést, ők meg az élő zenére való táncolást. Ha ez nem lett volna, biztos, hogy nincs semmi ma az egészből.”

Zeneszként és zeneszerzőként jelentős szerepet vállalt a versek megzenésítésében, különösen József

Fotó: Tóth Tibor

Attila költeményeinek feldolgozásával, amelyek generációk számára hozták közelebb a magyar lírát. Népzenekutatóként gyűjtései és oktatói tevékenysége révén hozzájárult a Kárpát-medencei népzenei hagyományok megőrzéséhez és továbbadásához. Sokrétű pályája során zeneszként, kutatóként, de televíziós és filmes karakterként is marandót hagyott maga után.

Ambrus Balázs

Ember a zöld mögött

Zakar András budavári főkertész az egységes kerületképről, esőkertekről, méhhotelekről, és a lakosság igényeihez igazított fejlesztésekről

Új alapokra helyezi a kerület a zöldgazdálkodást. Ennek lényege a minél kevesebb gondozást igénylő, fenntartható, ám esztétikus zöldfelületek kialakítása, a hatékony tervezés és munkaszervezés, továbbá a hulladékgyűjtők, valamint a padok, utcabútorok egységesítése. A főkertész arról is beszélt, hogy milyen fejlesztések indultak az idén januártól a Fővárostól a kerület kezelésébe került területeken.

A zöldfelületek megújítása és egy átgondolt stratégia mentén egy komplex szemléletváltás megvalósításának lehetősége, amely az itt lakó közösségek igényeire alapozva élhető kerületet alakít ki – tömören így összegezte Zakar András, miért és milyen koncepció mentén vállalta el Böröcz László polgármester felkérését a főkertészi megbízásra. Lassan másfél éve felel a területért, s mint mondta, már 2024 decemberi kinevezésekor lehetett tudni, hogy a Budavári Önkormányzat eltökélt szándéka átvenni a tulajdonában lévő zöldterületek kezelését a Fővárostól és az azokat üzemeltető FŐKERT-től.

Olyan területekről van szó, mint a Horváth-kert, a Tóth Árpád sétány, a Szentháromság tér, a Bécsi kapu tér, a Halászbástya környéke vagy épp az Európa liget. Mindezt ráadásul a korábban erre szánt nagyjából évi 300 millió forintos fővárosi üzemeltetési költség nélkül vette át az önkormányzat, úgy, hogy a teljes működtetési, fejlesztési és felújítási forrásokat a kerület állja. A főkertésznek erre is fel kellett készítenie a csapatot, mind eszköz, mind emberi erőforrás tekintetében. Az új kihívások mentén ráadásul szinte minden területre új megoldásokat kellett eszközölni. „Feladat tehát a jobb tervezés, tervezhetőség megteremtése, új fajok, egységes, a kerületre jellemző utcakép, kuka- és szabánypadok kialakítása” – ezek mind az új koncepció részei, amivel még élhetőbbé szeretnék tenni a kerületet. Egyértelmű cél a minél kevesebb gondozást igénylő, fenntartható és a mai klimatikus viszonyoknak megfelelő zöldfelületek kialakítása.

Minden talpalatnyi zöld számít

Az I. kerület sok szempontból különleges, már csak a Várhegy szinte teljes beépítettsége miatt is. Az ide érkező turisták nagy száma miatt a terület leterheltsége óriási, a zöldfelületek kezelése állandó szolgálatot, készenléti igényel. Budapesti viszonylatban egyébként szűkek és elég kötöttek a terek. Ezért kell nagyon átgondolt fejlesztéseket végrehajtani, olyan funkciókkal, amire valós igény van. Sok lehetőség nincs új felületek

Fotó: Vadnai Szabolcs

nyitására, ezért is kezdték meg a betonfelületek feltörését, növelve a zöldfelületeket.

A Fővárostól idén január elsején átvett helyeken egyébként szinte mindenhol végeztek javításokat, felújításokat. A hatékonyabb munkaszervezés érdekében három zónára osztották a kerületet. Ezeknek van egy-egy vezetője, felelőse, illetve adott munkatársak csak az adott zónákban dolgoznak, így nagyobb figyelmet tudnak fordítani a saját területükre.

Fotó: Vághai Szabolcs

A kerület egyik igazi gordiuszi csomója a Tóth Árpád sétány, amit a turisták és a helyiek egyaránt szeretnek. Virágzás idején tavasszal népszerű fotózkodó helyszín. A faszor fenntartása itt továbbra is FŐKERT illetékessége maradt, minden mást azonban már a kerületi önkormányzat munkatársai intéznek, így az esetleges fapótlást is. A sétányt az eddig egynyári növények helyett cserjékkel kezdték beültetni, előtte komposzttal javították a talajt a talajfelszínre ásványi mulcsot terítettek, hogy védje a talajt a kiszáradástól. Emellett a kutyavizelet megfogása érdekében zeolitot kevernek 10 centiméterrel a talajszint alá.

A cél strapabíró, ám szép felületek, ahová nem kell minden évben megvenni és elültetni az egynyári növényeket. Így a talajt sem ássák fel, nem bolygatják. A cserjéket kis kerítésekkel fogják védeni az intenzív igénybevételtől.

Változik a faültetés koncepciója

A Szentháromság téren a többszintű növényállomány – fák, cserjék, fű – adott. Itt a cél például egy olyan zöldterület kialakítása – minőségi javítása –, ahová le tudnak ülni a pihenni vágyók. A Hilton előtti ágyásokban az egynyáriból évelőre váltanak, s idén tesztelik, hogy működnek-e az évelő fajok. Ha ez beválik, akkor átállnak erre. A Hadik-szobornál is fele-fele arányban kezdték meg az évelősítést. Befejezés előtt áll a Szilágyi Dezső tér és a Csalogány utca egyes zöldfelületeinek kiviteli terve, a Battyhány tér növényzetének megújítása, valamint öntözőrendszerrel való ellátása.

Mi az az esőkert?

Az esőkert egy mélyebben fekvő, növényekkel beültetett felület, ami képes összegyűjteni, megsűrni a körülötte lévő lehullott csapadékot; fokozatosan a talajba szivároztatja – a tetőről, burkolt felületekről (járdákról) – az esővizet. Jellemzően mélyen gyökerező, évelőkkel, fűfélékkel, cserjékkel telepítik be, amelyek bírják az időszakos vízborítást és a szárazságot is. Így a csapadék nem a csatornahálózatba kerül, hanem helyben a növények tudják felvenni és hasznosítani.

Szinte mindenhol javítják, cserélik és felújítják az öntözőrendszereket. Ez az ágyások esetében legfeljebb 2-3 napos munka, de például a Tóth Árpád sétányon sokkal összetettebb, aminél elkerülhetetlen a bontás és a munkák több hétig is eltarthatnak majd.

Modernizáció

A környezettudatosság jegyében az elmúlt időszakban több gép is érkezett. Az ágdaráló által feldolgozott darálék mulcsoláshoz, a fák és a cserjék alá kerül. Beszereztek egy akkus, távirányítós fűnyírót is, amivel a várszoknya lejtőit vagy épp a Horváth-kert zöldfelületeit gondozzák. Az eszköz öt kaszáló ember munkáját váltja ki. Mivel a kerületben már nem használnak gyomirtót (glifozátot), ezért különösen hasznos a gyomkefegép, amivel környezetbarát módon, vegyszermentesen eltávolíthatják a burkolt felületek, járdaszegélyek és térkövek közötti gyomokat és egyéb szennyeződések.

Az elmúlt másfél évben mintegy 80 új fát ültettek kerület szerte. Zakar András kiemelte, hogy egyrészt változott a faültetés módszere: földlabdás helyett konténeres (elvágas nélküli gyökérzetet tartalmazó) fákat lehet ültetni a megváltozott klíma miatt. Másrészt, ami talán még fontosabb, szakítottak az elmúlt évek „hagyo-

mányaival”, és magyar, a kártevőknek, kórokozóknak, illetve a szárazságnak jobban ellenálló fajtákat telepítenek. Keresik és kutatják az új lehetőségeket. Fehér védőanyaggal kenik be a törzset, hogy többek között az erős napfény és nagy hőingadozás okozta kéregrepedéstől és a kártevőktől megóvja a növényeket. Ugyan szűkösek a lehetőségek új fahelyek létesítésére, de minden egyes beruházás esetében azon vannak, hogy a lehető legtöbbet hozzák ki belőle.

Megtartani az esővizet

Zakar András szerint ugyancsak jó kezdeményezés, hogy visszahozták a lakosság részére az ingyenes növényosztást, illetve, hogy a helyiek ingyen juthatnak kertületspecifikus magkeverékhez. A vadvirágos budavári keverék tavaly nyárra állt össze, 49 kifejezetten az I. kerületre jellemző fajtát tartalmaz, és direkt olyan magokat válogattak, amelyekben nincsenek allergének. Így saját méhlegelő alakítható ki.

Az aszályosabb időjárás, a mind nagyobb hőség okozta kihívások komoly feladat elé állítják a szakembereket. Nemzetközi trendeknek megfelelően esőkertek kialakítását kezdték el, hogy a lehulló csapadék ne a csatornában végezze, hanem helyben tartsa meg a vizet. A szárazság ellen a már említett ágaprítékkal, ásványi mulccsal takarják le a talajt, és az őszi faleveleket is helyben hagyják.

Fotók: Petár Inóra

Japán „import”

A Miyawaki-erdő (vagy minierdő) egy Miyawaki Akira japán botanikus által kidolgozott módszerrel létrehozott, rendkívül sűrű, gyorsan növekvő és önfenntartó, őshonos növényekből álló kiserdő, amely kis területen (akár 10 m²-től) is kialakítható. Ezek az erdők kiválóan alkalmazkodnak a városi környezethez, mivel gyorsan nőnek: az egymáshoz közel ültetett fák gyakorlatilag egymással versenyeznek a fényért, biodiverzek, hűsítik a levegőt, a környezetet, oxigént termelnek, zajszűrő hatásuk is van, és hullőknek, sünöknek, rovaroknak nyújtanak védelmet.

Málna utcai sziklakert: a kisebb területek zöldítése is feladat

Felmérik a lakossági igényeket

Ami a nagyobb, zöldterületeket illeti, zajlik a január elsején a fővárostól átvett Horváth-kert megújulásának irányító lakossági igényfelmérés. A területet több korosztály használja: középiskolások, kisgyermekesek, idősek. Itt mindenképp szükséges lesz például a lerobbant padok cseréjére, a játszótér felújítására, modernizálására természetesen a zöldfelület megőrzése mellett, nem elfeledve az alatta futó Ördögárok-patakat sem.

Két nagyobb, fővárosi tulajdonban lévő zöldterület maradt a Főváros kezelésében. A Vérmezővel kapcsolatban a Budavári Önkormányzat többször jelezte, átvenné a kezelést, mivel a közpark állapota folyamatosan romlik, a közvilágítás felújítása évek óta esedékes. Azonban hiába biztosított forrásokat erre Budavár, a Főváros évek óta nem lép az ügyben. Zakar András is arról beszélt, a Vérmezőn hiányoznak azok a funkciók, amikre a hely adottságai miatt is lakossági igény lenne. Ilyen például a Böröcz László által is felvetett futókör, ami a gyöngykvacsos sávon kialakítható lehetne. Emellett az öntözőhálózatot és a játszótérrel is ideje lenne felújítani.

A Tabánnal teljesen más a helyzet: ott a zöldfelületet kell megőrizni és a természetközeli állapotot védeni, fenntartani, egyúttal hasznos lenne egy öntözőrendszer kiépítése is. Öt éve egyébként épp Zakar András volt az – még a FŐKERT főigazgatójaként –, aki itt az első hazai Miyawaki-kiserdőt létesítette.

Méhhotelek, odúk

Az elmúlt időszakban több helyszínre – Európa liget, Horváth-kert – telepítettek saját gyártású méhhoteleket. De ugyanígy fontos foglalkozni a madáretetőkkal és odúkkal is; utóbbiak például a szúnyogvadászban jeleskedő denevérek miatt is fontosak.

A méhlegelő – ami nem gazon, nem elhanyagolt terület, hanem tudatosan kezelt élőhely – nagyon divatos megoldás a nagyvárosokban, de vannak olyan részek, ahol nem működnek, így ott ezt erőltetni felesleges. Itt fontos két dolgot elkülöníteni: léteznek azok a területek, ahol a helyi növényállományból próbálnak meg saját virágos területet kialakítani, és azok, ahol egy adott magkeverék elvetéséből nézik meg, hogy 1-2 éven belül ki tud-e belőle alakulni saját flóra.

Balogh Roland

Nem hagyjuk veszni a legendás cukrászdát!

Böröcz László bízik benne, hogy még idén új üzemeltetőt találunk

A jövőre kétszáz éves Ruszwurm cukrászda bejárata lassan egy éve zárva van, az idegenvezetők azonban sűrűn megállítják itt a turistacsoportokat, és hosszan mesélnek a legendás hely történetéről. Bár bent minden mozdulatlan, a háttérben sok minden történik, hogy az önkormányzat kiírassa a pályázatot. Sorra vettük, hogyan alakult a Ruszwurm szövevényes története, és megkérdeztük Böröcz László polgármestert, hol tart a pályázatkirási folyamat.

– Az emberek joggal kérdezik: mikor nyithat újra a Ruszwurm?

– Remélhetőleg 2027-ben, a fennállása 200 éves évfordulóján.

– Nem lett volna mindenki számára előnyösebb a megegyezés és a folyamatos működés?

– Az lett volna, de mi eleve csapdahelyzetben voltunk: a bérlő százmilliókkal tartozott az önkormányzatnak és ezt nem akarta kifizetni. Mi törekedtünk a megegyezésre, de 2024 végén a korábbi jogerős bí-

Fotó: Fortepan/Bauer Sándor

A legújabbkori Ruszwurm-történelem

Ligeti Imre és Vígh Béla polgármestersége (1990–1994)

- **1990:** A cukrászda egy külföldi tulajdonú társasághoz kerül a „spontán privatizáció” során
- **1994. augusztus 16.:** A Szamos család bérleti szerződést köt a Szentháromság tér 7. (Ruszwurm) és a Dísz tér 16. (Korona) alatti önkormányzati helyiségekre a Marcipán Cukrászda Kkt.-n keresztül

Katona Tamás polgármestersége (1994–1998)

- **1994 vége:** A család megvásárolja a cukrászda berendezéseit (ingóságait) és levédeti a „Ruszwurm” nevet, de az ingatlanok és a muzeális bútorzat önkormányzati tulajdonban maradnak. Szamos Miklós ekkortól üzemelteti az egységet. 48 200 forint + áfa összegű bérleti díjat fizetett az ingatlan használatáért
- **1997:** A Korona Cukrászdát kötelezi a Budavári Önkormányzat az engedély nélkül átalakított portáljának eredeti állapotba történő visszaállítására. Ez a jogvitát követően 2003-ban, a Legfelsőbb Bíróság döntésével emelkedik jogerőre, de csak 2005-ben történik meg az eredeti állapot visszaállítása

Fotók: Rényi Erna

rósági döntés után már csak egyetlen lehetőségünk maradt volna a neves cukrászda megmentésére, ha átvesszük önkormányzati üzemeltetésbe a Ruszwurm Kft.-t.

– **Nem így történt...**

– Sajnos a cég vezetése és tulajdonosai minden ajánlatunktól elzárkóztak.

– **Ön ellenzékben többször bírálta a korábbi városvezetést, amiért bezárhat a cukrászda. Hogy látja ezt utólag?**

– Árnyaltabban. Polgármesterként magam is szembesültem azzal, hogy a Ruszwurm Kft. ügyvédei végig csak az időhúzásra játszottak. Szamos Miklós nemcsak a bérleti díj megállapítását kifogásolta, hanem azt is, hogy határozatlan helyett határozott idejű szerződést akart kötni az önkormányzattal.

– **Érthető, ha ezt sérelmezi egy bérlő.**

– Az önkormányzat minden bérlővel hasonlóképpen járt el, a kétezres évek elején határozott idejű, hosszú távú konstrukcióra alakította át a szerződéseket. Ez jóval kiszámíthatóbb és biztonságosabb működést jelentett mindenki számára, de ezt a Kft. tulajdonosa nem így gondolta. A határozatlan idejű szerződés jól hangzik ugyan, de valójában egyéves határidővel bármikor felmondhatja a tulajdonos.

– **Ki a felelős azért, hogy a Ruszwurm Kft. tíz éven át jogcím nélkül használhatta az önkormányzati ingatlanokat?**

– Van némi felelőssége a korábbi városvezetéseknek is, de a fő felelős a magyar igazságszolgáltatás körülményessége, illetve az időhú-

Nagy Gábor Tamás polgármestersége (1998–2019)

- **1998:** Jogvita, majd peres eljárás a bérleti díj mértékéről, ami megegyezéssel zárult: a felek havi 99 460 forint + áfa összegben állapotodnak meg
- **2002. január-február:** A Marcipán Cukrászda Kkt. jogutódja hivatalosan is a Ruszwurm Kft. mindkét ingatlan esetében
- **2011. július 15.:** Az önkormányzat kezdeményezi a bérleti díj piaci alapú emelését és a szerződés módosítását javasolja. A bérlő 1998-tól 2014-ig változatlan bérleti díjat, havi 99 460 forintot fizetett a 171 négyzetméteres, kiemelt turisztikai övezetben fekvő üzlethelyiségért. A Ruszwurm Kft. érdeklődésre ellentmondó válaszokat ad.
- **2012. december 5.:** A polgármester elfogadja a bérleti díj megduplázását, cserébe a határozatlan idejű szerződéseket 5+5 éves határozott idejűvé kívánja alakítani.
- **2013. november 13.:** A megegyezés meghiúsul, az önkormányzat első körben felmondja a bérleti szerződéseket.
- **2014. március 14.:** Az önkormányzat visszavonja a felmondást, bízva a békés megállapodásban.
- **2015. május 22.:** Az önkormányzat (polgármesteri hatáskörben) második körben is, végérvényesen felmondja a bérleti szerződéseket mindhárom helyiség (két üzlet és pince) esetében.
- **2016. június 20.:** Beáll a felmondás hatálya, a bérleti jogviszony hivatalosan megszűnik. A cég innentől jogcím nélkül használja a helyiségeket.
- **2017. július 12.:** Az önkormányzat mediációt javasol a per elkerülése érdekében, de a bérlő bíróságon támadja meg a felmondás érvényességét.
- **2018. április 16.:** Az önkormányzat elutasítja a Ruszwurm teraszengedélykérelmét
- **2019. január 19-21.:** Az önkormányzat megindítja a pereket az ingatlanok kiürítése és a használati díj megfizetése érdekében.
- **2019 nyara/ősze:** A Ruszwurm Kft. tulajdonosa, ügyvezetője az őszi önkormányzati választások előtt többször találkozik az ellenzéki polgármester-jelölttel, a később polgármesterrel.

V. Naszályi Márta polgármestersége (2019–2024)

- **2020. január 23-29.:** Az új önkormányzati vezetés és a bérlő közösen kéri a folyamatban lévő kiürítési perek szüneteltetését a megegyezés reményében.
- **2020. tavasza és nyara:** Bár a cég jogcím nélkül van bent, a polgármester (saját hatáskörben) több ízben is megadja a teraszengedélyt a Ruszwurm-nak, sőt részletfizetést is engedélyez számukra.
- **2020. szeptember 3.:** A megegyezés kudarcra miatt az önkormányzat kéri a bírósági perek folytatását.
- **2020. dec. 10. – 2021. júl. 6.:** Az önkormányzat első fokon megnyeri a kiürítési pereket a pince és a két üzlethelyiség (Ruszwurm és Korona) vonatkozásában.
- **2022:** A bírósági győzelmek és a felhalmozódó tetemes tartozás ellenére az önkormányzati bizottság ismét teraszengedélyt ad a cukrászdának.
- **2022. május 11. és szeptember 14.:** A Kúria mint felülvizsgálati bíróság jogerősen is elutasítja a Ruszwurm Kft. kérelmeit. Ezzel jogerőssé válik, hogy a cégnek ki kell ürítenie a helyiségeket és meg kell fizetnie a mintegy 300 millió forintra rúgó használati díjakat.
- **2022. november 24.:** A Képviselő-testület dönt arról, hogy megindítja a végrehajtást a kiürítés és a pénzbehajtás iránt (az eljárások 2022 decembere és 2023 februárja között indulnak el).
- **2023 tavasza:** A Képviselő-testület elutasítja a Ruszwurm Kft. egyezségi ajánlatait, és végleg megvonják/elutasítják a teraszengedélyüket.
- **2023 október:** A Ruszwurm Kft. tulajdonosa nyilvánosan megvádolja V. Naszályi Márta polgármestert, hogy a 2019-es kampány idején „védelmi pénzt” kért tőle a cukrászda zavartalan működéséért cserébe. „Ha adok neki a választásokra pénzt, pénzzel támogatom, akkor megígéri, hogy a szerződést úgy fogjuk módosítani, hogyha bárki engem onnan ki akar túrni, vagy fel akarja mondani, akkor ne tudják elvenni a jogos tulajdonomat.” – fogalmazott egy televíziós interjúban Szamos Miklós.
- **2023. október 16. és november 13.:** Az összeférhetetlenség miatt kijelölt II. kerületi jegyző hatóságai döntésével megtiltja

zás jogi lehetőségeivel a végletekig visszaélő Ruszwurm Kft. Tovább árnyalja a képet, hogy Szamos Miklós azt állította a sajtóban, hogy V. Naszályi Márta polgármester asszony pénzt kért tőle az ügy rendezéséért, ezzel párhuzamosan az előző ciklus folyamán a városvezetés le is állította egy időre a jogi folyamatokat.

– Mi minden történt 2025 augusztusa, a bezárás óta?

– Ősszel elkészült a gépészeti állapotfelmérés és a falkutatási dokumentáció, azaz a fedőfestés és a tapéta alatt esetlegesen fellelhető díszítőfestés nyomainak keresése a helyreállíthatóság érdekében. A tél folyamán lett kész a tudományos dokumentáció és értékleltár, valamint a megvalósíthatósági tanulmányterv. Előbbi az ingatlan múltját dokumentálja, valamint a műemléki értékkel bíró ingó és ingatlan megvédésére és helyreállítására vonatkozó megállapításokat foglalja össze. Utóbbi a tulajdonos számára elengedhetetlen információkat tartalmaz a cukrászdanyitás, illetve a későbbi hatósági engedélyek beszerzése érdekében.

– Akkor minden előkészítő háttérmunkával megvannak?

– Majdnem. A restauratori dokumentáció 2026. május végére készül el, ez a védett bútorzat megóvása és helyreállítása érdekében szükséges teendőket határozza meg.

– Ezen kívül hiányzik még valami a pályázat kiírásához?

– Még várunk kell a végrehajtóval is, mert néhány ingóság esetében még nem zárult le a végrehajtási eljárás.

– Mikorra tervezik, hogy meghirdetik az ingatlant?

– Bízom benne, hogy még nyáron ki tudjuk írni a pályázatot és szeptemberre új üzemeltetője lehet a cukrászdának. Azon leszünk, hogy a felújítási munkák után mielőbb régi pompájában nyisson meg a cukrászda.

– Vannak-e még további nagy múltú vendéglátóhelyek, amiket megpályáztatnak a közeljövőben?

– Sok ingatlanbérleti pályázatot írunk ki a tervek szerint a nyáron, ezek között vannak üresek és jelenleg működők is, mivel utóbbiak esetében a vagyontörvény miatt kötelező pályázaton döntenünk a folytatásról. A mi vízióink szerint nem csak néhány négyzetméter üz-

lehetőséget adunk ki, hanem egy-egy kis budavári történet új fejezetéhez keresünk partnereket. És az is fontos számunkra, hogy ezek a vendéglátóhelyek ne csak a turistáknak szóljanak, hanem a budavári polgárok is szívesen látogassák őket.

– Milyen szempontokat fognak érvényesíteni?

– Ahogy a Ruszwurm példája is mutatja, átláthatóvá tesszük a bérbeadási folyamatainkat: minden kiadó helyiségről értébecslést készítettünk, az érdeklődők részletes műszaki dokumentációt kapnak, és az igazán nagy múltú épületeink esetében az építéstörténeti és műemléki felmérést is elvégezzük. Utóbbival az a célunk, hogy a leendő üzemeltetők megismerjék az épület nagy és kis történeteit, valamint gyorsabban haladhassanak a műemléki engedélyeztetési eljárásokkal. Mindez a bérlőink minél magasabb színvonalú kiszolgálásának része – viszont el is várjuk, hogy a munkájuk és a szolgáltatásaik a budaváriak és az ide látogatók legnagyobb meglepedésére szolgáljanak. Fontos, hogy a pályázatokban kikötjük, hogy kedvezményt kell biztosítani az I. kerületben élők részére. Ez is hozzátartozik az otthonos Budavárhoz.

Kuthi Áron

mindkét cukrászda kereskedelmi tevékenységét, és elrendeli a bezáratásukat.

- **2023. október 24.:** A Bíróság elrendeli a rendőrség közreműködésével történő kényszerkiürítést, de ez a végrehajtó személyében történt változás és a cég jogi időhúzása (perújítási kísérlet) miatt 2023 telén meghiúsul.
- **2024. január–február:** A Ruszwurm Vizsgálóbizottság elfogadja jelentését, és a képviselő-testület felhatalmazza az elnököt, hogy az iratokat küldje meg a nyomozó hatóságoknak esetleges jogszabálysértés vizsgálatára. A Ruszwurm Kft. perújítási kérelmét a bíróság elutasítja.
- **2024. április 9.:** A sajtóban megjelenik, hogy a cukrászda hamarosan bezár.

Böröcz László polgármestersége (2024–)

- **2024. október:** Az új városvezetés felajánlja a Ruszwurm Kft. tartozással együtt történő átvételét, vagy alternatívaként a dolgozók önkormányzati alkalmazásba vételét, de érdemi választ nem kapnak a tulajdonostól.
- **2025. április:** Mivel a jogerős ítéletek ellenére a kiürítési eljárás a bírósági (többek között az Érdi Járásbíróság általi) felfüggesztések és az adós kifogásai miatt folyamatosan meghiúsul, a polgármester hivatalos levélben fordul az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökéhez. A megkeresésben az önkormányzati (nemzeti) vagyon védelme érdekében ügyviteli vizsgálat elrendelését, valamint a végrehajtási törvények szigorítását, módosítását kezdeményezi.
- **2025. augusztus 6.:** A jogi lehetőségek kimerülésével, reggel 7 óra után a Budavári Önkormányzat végrehajtó és rendőrség bevonásával birtokba veszi a Szentháromság utcai ingatlant (majd két nappal később a Korona cukrászdát is). Ezzel a cukrászda addigi formájában bezár, lezárva a másfél évtizedes jogvitát.
- **2025-2026:** Az ingatlanok kiürítését és az ingatlanok birtokának visszaszerzését követően az ingatlanban található ingóságok lefoglalása és azok árverése iránti eljárás kezdődött meg, mivel a Ruszwurm Kft.-vel szemben pénzkövetelésre irányuló végrehajtási eljárás is folyamatban volt és van.

Élned kell!

Drogmegelőzés az Egyetemi Katolikus Gimnáziumban

Fotó: You and Media Management

Tizenöt éve járja az ország iskoláit a Dirty Slippers pop-rock zenekar azzal a küldetéssel, hogy felhívja a kamaszok figyelmét a drog veszélyeire. Áprilisban az Egyetemi Katolikus Gimnáziumba is eljutottak, ahol teltház előtt mondták el legszemélyesebb tapasztalataikat a fiataloknak. A gimnázium igazgatója, Endrédi Józsefné arról beszélt, hogy ez a korosztály a célcsoportja a kábítószer-kereskedőknek.

A zéró pontnál kell ellentmondani, mert onnan, hogy kipróbáljátok, sokkal nehezebb lesz ellenállni, és hatalmas problémák történhetnek – mondta Lobó Szalóky Lázár, a Gyulán alakult Dirty Slippers pop-rock együttes énekes-gitárosa az Egyetemi Katolikus Gimnázium dísztermében tartott drogprevenációs koncerten. A formáció már tizenöt éve Suliturné néven járja a gimnáziumokat, hogy elmondja a fiataloknak, mekkora veszélyeket rejt a droghasználat és milyen helyzetekre kell szórakozóhelyeken odafigyelniük.

Az énekes-gitárosa a Várnegyed érdeklődésére beszélt a küldetést inspiráló első élményéről, amit a mára lebontott Petőfi Csarnok zenészei között élt meg tizenévesen. „Kezdő gimnazistaként bementem az öltözőbe, ahol egy hatalmas, kábítószerrel megterített asztalt láttam. Sok olyan zenész volt a backstage-ben, akiket én ikonként tiszteltem. Kiábrándító volt látni, hogy egy 14 éves gyerek életét semmibe véve, erőszakkal kínálgattak az anyaggal. Szinte cikinek minősült, mert én nem éltem vele” – idézte fel. Később 2009-ben megírták az Élned kell című dalt, ami ugyanúgy szólt az akkor aktuális problémának számító HPV, mint a fiatalokat érintő alkohol vagy kábítószer ellen.

„Én ezt a problémaegyüttest egyébként egy irodalmi hasonlattal élve tragikus triászban szoktam nevezni. Mert az a véleményem, hogy az alkohol, a kábítószer-fogyasztás és a szexuális betegségek, mint a HPV és a méhnyakrák egymás után következhetnek” – fogalma-

zott. Az ismeretterjesztő küldetés reklámdala lett az Élned kell, ám úgy látták, hogy egyetlen dal nem fogja megváltani a világot, és nem hoz olyan átütő sikert, mint amit akkor érhetnének el, ha személyesen látogatnak el az iskolákba, és a diákok szemébe néznek. Tavaly január óta a Szafi Dietetikai Team is velük tart, hogy az egészséges táplálkozásról beszéljenek a fiataloknak, amit idejekorán kell elkezdni. A gimnázium hallgatói maguk is hozzászóltak az étkezéssel kapcsolatban felmerült kérdésekhez.

Az iskola igazgatója, Endrédi Józsefné elmondta, hogy egy szülő javaslata alapján hívták meg a zenekart, azért, hogy a korábbi drogprevenációs előadásokat egy lazább gyerekközponturn programmal egészítsék ki. Különös egybeesés, hogy a Föld fenntarthatóságának hetén, a teremtett világ fenntarthatóságáról szóló témahétbe illesztették az életvédelemhez kapcsolódó drogmegelőző programot. Az igazgató kiemelte, hogy az ilyen korú gyerekek elsődleges célcsoportjai a kábítószer-kereskedőknek. Pedagógusként a szalagavatók utáni afterpartyra kiemelten figyelniük kell, és követni, hogy milyen közegbe kerülnek a gyerekek, miközben óva intik a szülőket, hogy ne történjen meg ismét egy olyan tragédia, mint Egressy Mátyásé. A 18 éves fiú egy budapesti szórakozóhelyen tűnt el idén januárban, zavartan járkált a városban órákon át, majd a Lánchídról a Dunába ugrott, holttestét a folyóban találták meg februárban.

Szilléry Éva

Kifestik magukból a kiégést

A művészet gyógyító ereje megkérdőjelezhetetlen

Gyerekkorában sok lakberendezésről, dizájnról, művészetről szóló műsort nézett, és azt mondta: „Ilyet én is tudok csinálni!” Az elszánáshoz később az absztrakt ábrázoláshoz való vonzódása is társult. Győrben, a Kovács Margit művészeti iskolába került, ekkor kezdett festeni és ismerkedni a színek, fények, formák viselkedésével. Több mint tíz éve fest, sok műve van magántulajdonban.

Takács Bálint absztrakt formái, füstként gomolygó színei nem konkrét látványt, helyzetet, történetet mondanak el, hanem állapotot, hogy azt a néző gondolja tovább, és saját gondolatait kezdje látni bennük. Mint azt elmondta, gyógyító jelleggel fest, egyértelműen arra hívva a befogadót, hogy saját életének eseményeivel reflektáljon az alkotásokra. A fiatal művészt I. kerületi otthonában, munka közben látogatuk meg, ahol a falakon saját műveit láthattuk.

Hat festményből álló, 2025-re elkészült Burnout Medicine („kiégés gyógyszer”) sorozata egyértelmű elmozdulás a művészetterápiás elgondolások megvalósítása felé. Mint Bálint elmondta, a sorozat a saját életéről is szól, saját belső utazásairól, önértékelésről, problémákkal való szembesülésről, azoktól való megszabadulásról, gyógyulásról. Mindeközben felismerte, hogy a festett formák valójában a kiégés mint mai népbetegség vizuális kifejeződései. A képekre egy kommunikációs területen dolgozó ismerőse figyelt fel, és felvetette, mi lenne, ha a sorozatot kiégés tematikájú műhelyfoglalkozásokon hasznosítanák.

A hat, különböző arányú, nagyságú és színvilágú, de mégis egyetlen folyamatot mutató festményt tavaly őszszel mutatták be a Telekom self tuning nevű tematikus

Fotók: Tóth Tibor

eseménysorozat keretében, ahol a fókuszban a mentálhigiéné, a munkavállalói mentális egészség állt. Bálinték azóta már több kiégés-tematikájú foglalkozást is tartottak cégeknél. Tapasztalata, hogy a kiégés minden embert érinthet, legyen bármilyen korú, beosztású, családi állapotú. Valaki már pályakezdőként veti bele magát annyira a munkába, a karrierbe, hogy minden mást hátra sorolva nem veszi észre, hogy túlpörgeti magát, és belefárad, elveszti motivációját munkájával kapcsolatban.

Ha kiégtünk, mondjuk ki!

Nem éri meg elveszteni a kapcsolatot saját mindennapjainkkal, álmainkkal

Fásultság, kedvetlenség, rosszkedvűség, közömbösség. Nem depresszióval küzdünk ilyenkor, hanem a kiégés határán vagyunk. Székely András közgazdász, tanár, kutató, a Végeken Egészséglélektani Alapítvány vezetője azt mondja, a tünetek tudatosításával, különböző egyszerű módszerek követésével magunkon is segíthetünk.

– A munkahelyi kiégés ma Magyarországon milyen korcsoportot és nemet érint leginkább, és főleg milyen szektorban dolgozókra, pozíciókra jellemző?

– A kiégés, vagy divatos nevén a burnout sajnos szinte mindenkit érinthet, és egyáltalán nem csak a munkahelyen. A kiégés az az állapot, amikor azt vesszük észre magunkon – azaz jó esetben észrevesszük –, hogy azok a tevékenységek, amikkel régebben szívesen foglalkoztunk, egyre kevesebb, vagy akár semmilyen örömet nem okoznak már, kedvetlenül fogunk hozzá, esetleg igyekszünk elkerülni, és egyre jobban fárasztanak, sőt feszültté, idegessé tesznek. Ez érinthet gyerekeket az iskolában, érintheti a szülőket, és a munkahelyi tevékenységeinket. A kiégés legfőbb okai egyrészt a túlterhelés, a kontrollvesztés, illetve legalább ilyen fontos a jutalmazás elmaradása. És itt hangsúlyozottan nem elsősorban a pénzbeli elismerésre kell gondolni, hanem arra, hogy mennyi pozitív visszajelzést kapunk a főnökeinktől, kollégáinktól, vagy akár otthon a párunktól, szüleinktől, gyerekeinktől. Nagyobb eséllyel érinti a kiégés azokat a dolgozókat, ahol jellemző a túlvállalás, például, de nem kizárólagosan az egészségügyben, a szociális területen. De a feleslegesnek tűnő munka, az adminisztrációs terhek is jelentősen növelik a kockázatot. Ha olyan munkát végzünk, ahol az eredmények nehezen érhetőek el, állandóan újabb és újabb feladatokat kapunk, amikre nincs ráhatásunk, szintén kockázati tényező, ahogy az is, ahol az eredményekre csak korlátozottan van hatásunk. Ilyen lehet például a sport, ahol rengeteg energiát kell beleölnünk abba, hogy eredményeket érjünk el, de ha valaki nálunk tehetségesebb, akkor lehet, hogy soha nem tudjuk felülmúlni.

„A mai fiatal generációt teljes extázissal tölti el egy új pozíció, a teljesítés vágya túlságosan fokozott izgatottságot vált ki egyesekben. Azt gondolhatják, hogy most mindent valóra lehet váltani. De pont ez a túlfűtöttség, türelmetlenség visz távolabbra céljainktól. Felelőtlenül ugrunk bele dolgokba, mert rosszul mérjük fel lehetőségeinket. Úgy érezzük, bizonyítanunk kell, mert a társadalom ezt várja el. Közben eltűnünk saját magunk számára.” – mond veretes véleményt saját nemzedékéről.

A kiégés jelenségére nemcsak a pszichológusok, hanem a versenyszféra egyes szereplői is felfigyeltek, és igyekeznek a munkavállalói jóllétet különböző eszközökkel segíteni. Bálint is azért viszi cégekhez a workshopját, hogy a művészetten keresztül, a festés által lehessen tudatosítani a kiégés okait, az elakadásokat.

„Mindegy, hogy valaki beosztott vagy vezető pozícióban dolgozik, idős vagy fiatal, a kiégés ugyanúgy érintheti. Én azt vettem észre ezeken a foglalkozásokon, hogy nem szégyen bevallani a kiégést, mindenki bátran tud beszélni róla” – mondja a művész, de hangsúlyozza, hogy nem szakértőként, hanem segítő félként van jelen ebben a folyamatban. A kiégés-workshopon mindenki kap egy vásznat és festőeszközöket. A kiégés hat lépésként Bálint hat festménye adja az alapokat a saját gondolatok megfestéséhez, ehhez kapjuk kísérőként a festő saját történeteit, gondolatait.

Kuthi Áron

Fotó: Uday Mittal

– Milyen hatása van mindennek a munkavégzésre, társas kapcsolatokra, stb.?

– A fáradtság, kedvetlenség könnyen átterjed életünk többi területére is, főleg, ha máshol is hiányoljuk a jutalmazást, pl. a pozitív visszajelzéseket, a feladatokba, azok megoldásába való beleszólást. Így nem csak a munkavégzésünk lesz kevésbé hatékony, hanem romlanak a társas kapcsolataink is, nem lesz kedvünk a barátainkhoz, türelmetlenebbek leszünk otthon a párunkkal, gyerekeinkkel, szüleinkkel, és így egyre több negatív visszajelzést gyűjtünk be, és az ördögi körforgás egyre gyorsabb. Ráadásul magunk is érezzük, hogy nem úgy működünk, ahogy tudnánk, szeretnénk. Megjelenik a lelkifurdalás, ami még mélyebbre tud taszítani minket.

– Milyen egyszerű tanácsokat tud adni a kiégés elkerülésére?

– Ha nem lépünk időben és sokáig járjuk ezeket a negatív köröket, mentális állapotunk romlása mellett lassan – vagy gyorsabban – megjelennek a különböző

szomatikus problémák, álmatlanság, testi fájdalmak, magas vérnyomás, cukorbetegség, vagy akár depresszió, és ezek pedig még nehezebbé teszik, hogy megfelelően vegyünk részt akár a munkahelyi feladatokban, akár a társas kapcsolatainkban.

Az egyik, habár nem egyszerű tanács, hogy igyekezzünk csökkenteni a kockázati tényezőket. A leterheltség azonban, főleg a munkahelyen, csak korlátozottan múlik rajtunk, habár a nem-et mondás nagyon sok embernek nehezen megy, így előfordul, hogy olyan feladatokat is elvállalunk, amiket el lehetne kerülni. És ha látják rajtunk, hogy sosem mondunk nemet, akkor egyre többször találunk meg minket. A pozitív visszajelzésekre is csak korlátozottan van hatásunk, a főnökünknek ritkán lehet ezt jelezni, hogy ezen a téren kicsit javíthatna a kommunikációján, de például a társas kapcsolatokban a nyílt, asszertív kommunikáció eszközeivel jelezhetjük, hogy több elismerésre van szükségünk. Csak sajnós ezt szégyelljük bevallani, még magunknak is.

– De ilyenkor mégis mit tehetünk önmagunkért?

– Ha a kockázati tényezőket nehéz vagy lehetetlen megszüntetni, akkor is van pár technika, ami segíthet a kiégés megelőzésében, csökkentésében. Bármilyen, ami segít kikapcsolni, jó lehet. Habár fontos, hogy felismerjük, mi az, ami nem kikapcsol, csak pótcselekvés, mint például videók görgetése vagy több órás játék a telefonunkon. Rengeteget segíthet egy hobbi, szórakozás, ahol el tudunk lazulni, ahol érezzük, hogy a feszültség, az unalom elszáll, ahol nem a gondjaink járnak a fejünkben. Nem lehet eléggé hangsúlyozni a testmozgás, a sport szerepét – és itt nem a versenysportra vagy a tudónket kiköpő erőfeszítésekre gondolok. A rendszeres, kicsit erősebb séta, úszás, biciklizés számtalan pozitív hatással bír. Hasznos különböző relaxációs technikák megtanulása. Számtalan videó található ezekről, így pár perc alatt ki tudjuk adni a feszültséget. Nagyon egyszerű gyakorlat lehet, ha nap végén felidézünk néhány pozitív élményt, elsősorban azon a területen, ahol túlterheltek érezzük magunkat. A kiégés tünete, hogy egyre kevesebb örömet találunk benne – vegyük észre, hogy sokszor nem az örömforrás szűnik meg, hanem mi nem tudatosítjuk a pozitívumokat. Ellenben erre vissza tudjuk szoktatni magunkat. Amit azonban érdemes átgondolni, hogy az egyszerű módszerek nem mindig működnek.

– Mikor kell szakemberhez fordulnunk?

– Van egy olyan szint – természetesen ez mindenkinél más –, amikor már szükséges a külső segítség. Minél előbb kérünk tanácsot egy tőlünk független szakembertől, annál hamarabb találjuk meg azokat az eszközöket, amikkel megelőzhetjük a kiégést. Ha pedig már mélyen benne vagyunk, akkor lehet, hogy egyedül nem megy. Legvégül azt is fontos megemlíteni, hogy magunkon nehéz észrevenni ezeket a tüneteket, figyeljünk egymásra, segítsük egymást a kiégés megelőzésében!

-kuthi

Csontváry Taorminájától a Dolce vita kultfilmig

A szicíliai Taormina a 19. századtól fontos úticélnak számított az európai művészek körében, így a magyar festőművészek is felkeresték és vászonra vitték az ókori színházrom kivételes kisugárzású környezetét. Közülük négy különböző festői hozzáállást láthatunk a Magyar Nemzeti Galéria Dolce Vita – Itália élménye két évszázad magyar művészetében címmel április elején nyílt tárlatán.

Csontváry Kosztka Tivadar a 19. század elején járt a taorminai romoknál, míg Ligeti Antal fél évszázaddal korábban, második olaszországi útja során, 1855-56-ban látogatott oda. Ligeti képen az antik rom szinte belesimul a tájba, fényeiben és struktúrájában a késő romantika tájképfestészetének látványos példázata. Molnár C. Pál, a római iskola képviselője, aki az olasz novecento, azaz neoklasszicista irány hatásában alkotott, a taorminai romokat visszafogott színvilágban és újszerű perspektívában ábrázolta. Vaszary János A görög színház című festményének élénk színeiben virtuóz, nagyvonalú Taorminát jelenít meg, a természeti környezet egyenrangú kiemelésével.

A Napút festője, Csontváry Kosztka Tivadar expresszív világában a görög színház szinte megszemélyesített romjai uralják a teret, a környező táj mintegy másodrendű háttérelem.

Újra egy hét Beethovennel

Minden idők egyik legismertebb német zeneszerzője 1800. május 7-én adott koncertet a budai Várban, az egykori Várszínház – a karmeliták templomából akkoriban kialakított teátrum – épületében. A meghívás a művészetpártoló József nádortól érkezett, aki felesége, Alexandra Pavlovna nagyhercegnő névnapi ünnepségsorozatára invitálta Budára a zeneszerzőt. Ennek tiszteletére kelt életre a Beethoven Budán Fesztivál, amelynek idei nyitányán Würtz Klára és Baráti Kristóf adott koncertet a Kapisztrán téri Városházán.

– A közönség folyamatos érdeklődése és várakozása indokolta, hogy több év szünet után tavaly újraindítsuk a mára már nemzetközi híró eseményt – mondta a május 4-10 között lezajlott zenei mustra megnyitóján Böröcz László polgármester. A rendezvény minden este kínált valami különlegességet. Telházal futott Györfy Gergely hegedűművész, a Bécsi Zeneművészeti Egyetem tanára és Vígh Kristóf zeneszerző-zongoraművész estje, amely-

Fotó: Vadnai Szabolcs

ben a zene és a szobrászat találkozását idézték meg Beethovenen keresztül. A hallható kedves – avagy Beethoven és a magyarok címmel Eckhardt Gábor Liszt-díjas zongoraművész és fiatal tanítványai Beethoven magyar vonatkozású műveit játszották.

A zeneszerző ritkán hallható C-dúr Kismartoni miséje eredeti liturgikus környezetében, latin nyelvű ün-

Ligeti Antal: Romantikus táj

Az itáliai tájat, a mindennapokat, az olasz életérzést és a jellegzetes fényeket, vagyis mindent, amit Olaszországban szeretünk, gyakran dolce vitaként emlegetjük. De valójában koronként és egyéneként változó tapasztalatokról van szó. Egy bizonyos: a magyar képzőművészek számára kimeríthetetlen forrást jelent koroktól függetlenül. Bár a tárlat elsősorban a hazai festőkre gyakorolt olasz hatást reprezentálja, mégis összművészeti. Az utolsó terem a filmművészetben megjelenő édes élet-élményt a hatvanas évek filmklasszikusaival teszi látványossá. A tárlat Tímár Péter Csinibabáját és benne a hatvanas évek táncjelenetét a Fellini rendezte *Dolce vita* Trevi-kútnál felvett képkockáival állítja párhuzamba.

Az olasz életérzés két évszázados alkotói lenyomatai Ligeti Antaltól a friss Munkácsy-díjas Kondor Attiláig a Magyar Nemzeti Galériában augusztus 23-ig látható.

Szilléry Éva

Fesztivál a Várkertben

Nyárindító zenéssel és többségében ingyenes családi programokkal érkezik a VárkertFeszt június 6-7-én, amelyet harmadik alkalommal rendez meg a Várkert Bazár. A nyarat köszöntő kulturális fesztiválon számos program ingyenesen látogatható. Főszerepet kapnak a gyerekek, akiket minden évszakban izgalmas programok várnak. A Neoreneszánsz kertben mindkét nap 11 órakor indul a *Mama, nézd!* című vezetett séta, amely az egy évesnél fiatalabb gyermekekkel érkező szülők számára kínál nyugodt, közös felfedezést. Szintén mindkét nap 13 és 16 órakor indul A főváros ékszerdoboz címmű séta, amelyen a résztvevők megismerhetik Ybl Miklós egyik remekművének, a Várkert Bazárnak a történetét az építéstől egészen napjainkig, miközben a lenyűgöző budapesti panorámában is gyönyörködhetnek.

A fesztivál másnapján látható lesz az *Apánk üzent* című zenés-táncos előadás, a Grecsó fivérek ösztönművészeti estje, valamint a Balázs Elemér Group jazz koncertjét és a júniustól augusztusig sorra kerülő Nyáresti táncházakat élvezhetik. Kovács Kati Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas énekesnő hosszú koncerttel és kibővített zenekarral – ütőhangszeresekkel, fúvósokkal, vonósokkal – érkezik a VárkertFesztre. Pál István Szalonna Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas népzeneész, érdemes és kiváló művész a Kárpát-medence népzenei értékeit közvetítő bandájával lép fel a rendezvényen.

-szilléry

nepi szentmise keretében csendült fel a Budavári Mátyás-templomban a fesztivál május 10-i zárónapján. Ugyanaznap este Lökösházi Mária, Csölley Martin, Somlai Petra, Revóczky Ottília és Maróth Bálint előadásában Beethoven és Haydn művei szólaltak meg, közép-

Fotók: Beethoven Budán Fesztivál Facebook-oldala

pontban a skót népdalfeldolgozásokkal. A műsorban felcsendülő dalok – Robert Burns, Sir Walter Scott és James Hogg szövegeire komponálva – egyszerre hozták közel a népzenei ihletettséget és a klasszikus zene finom kidolgozottságát.

-vni

Hány lábon áll egy cipész?

Kulcsmásolás és kaptafa, avagy a kétkezi munka becsülete

Mesterségek sorozatunk ezúttal egy Mészáros utcai kis cipésműhelybe látogatott el. Az üzlet tulajdonosával, Toller Józseffel a varrógép kattogó zaját meg-megszakítva beszélgettünk emberek cipőhöz fűződő viszonyáról, a közügyességet igénylő szakmák jövőjéről, és arról, hogy honnan is lehet ismerős egyeseknek a goiserverrott cipő.

Épp egy 110 év körüli ősöreg, ám tökéletesen működő Singer varrógép előtt ült, amikor megérkeztünk. A táskavarrást nem megzavarva, rögtön a szakma gyakorlatának mélyén találjuk magunkat. De vajon hogyan működhet még egyáltalán egy ilyen gépmatuzsálem? A mester szerint a felújítása már csak az alkatrészek legyártásával képzelhető el, és kérdéses, hogy meddig van meg a hozzá szükséges szaktudás és akarat. Ez a varrógép egyébként teljesen mechanikus – mutat a kézzel és lábbal is meghajtható részekre Toller József, az üzlet tulajdonosa és szakembere. A gép magát a cipőjavítást is rögtön történelmi kontextusba helyezi, hisz sokakban él még valamilyen romantikus múltbeli kép (talán Csoszogi, az öreg suszter miatt) a szakmáról. Pedig aki manapság csak lábbelik javításából akar megélni, az hamar bezárhatja a boltot. Ma ugyanis már mindenkinek nagyon sok cipője van. A nagyjából sportcipőket egyszerűen kidobják, ha kilyukad, és csak azt a lábbelit javíttatják, amelyik a tulaj számára valamiféle többletértékkel bír. Klasszikusan ilyen a túrabakancs, amelynek – jellemzően bőr – felsőrésze önmagában is nagyobb érték. Ezekhez egy-egy talpcserét még megcsinál, de vannak kifejezetten erre szakosodott vállalkozások, a hozzá szükséges alapanyag-beszerzési forrással, így nála nem ez a fő csapásirány. Igazából nincs is már fő profil, teljesen hektikusan változik, hogy éppen táska- és cipőjavításra, vagy kulcsmásolásra van nagyobb igény. Merthogy ezen a három pilléren nyugszik a 33 éve elkettyegő üzleti modell.

A sors hozta így

Bár ő maga épp a rendszerváltás hajnalán fejezte be a cipőipari technikumot, a Duna Cipőgyár megszűnt, mire munkába állt volna. A cipőgyártás (amit tanult) persze nem azonos a cipészettel, ezt iskola mellett tanulta meg egy idős mestertől anno Hűvösvölgyben, az

Fotók: Róth Tibor

inaskodásért még egy kis zsebpénzt is kapott. Aztán amikor a sors úgy hozta, hogy saját lábra kellett álljon, jó hasznát vette. A felszínen maradás titka – ezt hamar felismerte – a profilbővítés volt. Ennek megfelelően a

11 éve működő kis Mészáros utcai műhelyben zipzárcsere és táskajavítás mellett késeket, ollókat is éléz, sőt kulcsokat is lehet másoltatni. Ez utóbbi mikéntjét egy olyan idős lakatostól tanulta meg, aki a hozzá szükséges gépeket is maga készítette. Meg is nézhettük, mire kell a művelet során figyelni.

Három kulcsmásoló gép áll a pulton: a cilindres, a tollas, illetve a fűrt kulcsok másolásához használható. A speciális védett kulcsokhoz és a mai autók kulcsaihoz azonban nincs nyerskulcs, ezeket nem lehet másolni. Az úgynevezett proxy „kulcsokat”, csipogókat viszont igen. Rögtön mutat is egy ilyen kettévágott, érintéses kapunyitó korongot, amelyben rézhuzalos, 125 kHz-en működő tekercs van. Ezeket egy egyszerű kis készülékkel lehet klónozni. A tudása azonban a zárakra már nem terjed ki, a zárba tört kulcs-hoz lakatost kell hívni. A cipők meg táskák mellett nem is lenne rá ideje.

A goiserverrott cipő

A technikumban már 20 éve megszűnt a képzés, az idősek mesterek nyugdíjba mentek, de az elsovadás érdemi részét Toller József abban látja, hogy a szülők által a gyermeküknek elképzelt jövőbe már nem illeszkednek hézagmentesen a manuális ügyességet igénylő munkakörök. A tendencia világos, elég megnézni, hogy Németországban kik végeznek ilyen munkát (nem a németek) – jegyezte meg kiábrándultan, hozzátéve, hogy ma még egy ilyen kisvállalkozás fedezi a működtetőjének megélhetését, de például egy alkalmazottat már nem lehet belőle kigazdálkodni.

Az emberek hozzáállása is megváltozott. „Itt vannak azok a cipők, amiket behoztak javításra, de nem jöttek értük”. Előleget nem kér, mert annak a könyvelése is csak vinné az időt, neki pedig minden egyes behozott darabbal dolga van, ez nem olyan, mint a kereskedelem, ahol szinte idővesztés nélkül lehet egyszerre több árut értékesíteni.

A családi indíttatás azért lendületben tartja, hisz apai nagyapja is cipőfelsőrész-készítő volt, otthon saját műhelyében dolgozott, a ragasztó szagával együtt szívta magába a javítások iránti szenvedélyt. A nyolcvanas években persze még nem a cipők, inkább a biciklik, motorok szerelése vonzotta, de a kézzel megoldható problémák iránti fogékonyság innen eredeztethető.

S ha már a nyolcvanas évek – rákérdezzünk Bereményi Géza Frontátvonulás című lemezének egyik történeti szálában felbukkanó, Sas elvtárs által hordott „hatalmas, fényesre suvickolt goiserverrott cipő” mibenlétére. Mint rögtön rá is vágja, az idősebbek jól ismerik ezt a strapabíró lábbelit, amelynek a talpa több rétegből áll. A

rámát először – többnyire kézzel – hozzávarrják a felsőrészhez. Egy következő varrással a köztalphoz, a harmadik körbevarrással pedig a járótalphoz. Igazi kézműves eljárás, következésképp igen drága az így készült cipő.

Búcsúzáskor még leemel a polcra néhány miniatűr lábbelit, apró csizma kaptafát, aprólékos kézimunkáról tanúskodó báli cipőt. Látszik mindegyiken a kor, meg persze az is, hogy amikor ezeket készítették, a bőr, a csiriz, a varrás és a hozzáadott sok-sok munkaóra eredménye sokak számára többet jelentett még, mint egy pár cipő.

Ambrus Balázs

Minden élethelyzetben segít a Budavári Önkormányzat!

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

◆ **Fogpótlási támogatás:** a fogpótlás technikai költségeinek megfelelő összeg, fogpótlás, de legfeljebb 150 000 Ft

TOVÁBBI TÁMOGATÁSI FORMÁK

◆ **Gépjárművezetői engedély megszerzésének támogatása**
az elméleti, a gyakorlati oktatás díjának és a vizsgadíjaknak az összege, de legfeljebb 130 000 Ft

◆ **Gyógyászati segédeszközök beszerzésének támogatása**
megvásárolt gyógyászati segédeszköz(ök) vételárának 50 százaléka, de legfeljebb 80 000 Ft

◆ **Fogszabályozási támogatás**
fogszabályozó készülék vételárának megfelelő összeg, de legfeljebb 80 000 Ft

◆ **Nyelvtanulási támogatás**
nyelvtanfolyam díjának összege, de legfeljebb 80 000 Ft

◆ **Nyelvvizsga támogatás**
nyelvvizsgadíj összege, de legfeljebb 30 000 Ft

Pályázati határidő: 2026. június 30. A pályázat keretösszege 60 millió forint.

A pályázatok érkezési sorrendben, folyamatosan kerülnek elbírálásra a keret kimerüléséig.

Trágyát az utcára dobni tilos!

Hosszú volt az út a várbeli pöcegödörktől a MOHU-ig

Bő száz évvel Buda oszmán kézről való visszavételét követően 1787 májusára annyira elmérgeződött a szeméthyelyzet a budai Várban és közvetlen körzetében, hogy a Helytartótanács rendeletben intézkedett a köztisztaság helyreállításáról. De hova dobták a szemetet a középkorban, mennyire búzlóttek a Vár utcái, és hogyan alakult itt azóta a hulladékgazdálkodás? Megnéztük a szemétszedés evolúcióját.

A köztisztaság története nem csupán technológiai fejlődés kérdése, hanem társadalmi szemléletmód-váltás is: a magánügynek tekintett hulladékkezeléstől az állami és városi szabályozásig tartó út hosszúnak bizonyult, aminek az 1787-es rendelet egy fontos állomását jelentette.

A középkori Budán a köztisztaság fogalma jelentősen eltért a maitól. A tatárjárást követően a Várhegyen kiépülő erőd utcáinak nagy része burkolatlan volt, így esőzéskor a sár és a háztartási hulladék elegye hömpölygött a szűk sikátorokban. A középkori polgár – Európa szerte – a ház körüli szemetet jobbra az utcára öntötte. Problémát jelentett az állattartás is: a Vár falain belül tartott disznók és lovak trágyája az utcákon halmozódott fel. Zsigmond király idejéből (ur. 1387-1437) már ismerünk olyan törek-

Forrás: Wikipedia

Reitter Ferenc budapesti polgármester, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának jeles alakja, városrendező

véseket, amelyek tiltották a szemet utcára dobását, de ezek betartatása nehézkes volt.

A várakok ekkor már „funkciót váltottak”: nemcsak védelmi célokat szolgáltak, hanem a város illegális hulladéklerakóivá váltak. A Budai jogkönyv (Ofner Stadtrecht) ugyan próbálta szabályozni a közösségi együttélést, de a higiénia ekkor még elsősorban a járványok – például a pestis – elkerülésére fókuszált, nem az esztétikumra vagy az általános tisztaságra.

A török kor Budája kettős arcú korszak. Míg az oszmán kultúra nagy hangsúlyt fektetett a rituális és szemé-

mélyes tisztaságra (fürdők, kutak), addig a városi infrastruktúra karbantartása, különösen a keresztényektől átvett épületek esetében, elmaradt. Amikor az oszmánok 1541-ben elfoglalták Budát, a lakosság nagy része elmenekült. Sok középkori ház romossá vált vagy megsérült a folyamatos ostromokban. A török lakók ahelyett, hogy újjáépítették volna a többszintes gótikus házakat, gyakran csak a földszintet lakták be, a pincéket és a felesleges szobákat pedig „szemégtödörként” használták. Ezt több idelátogató utazó, diplomata és követ – így például a Budát először 1554-ben felkereső flamand Ogier Ghiselin de Busbecq – is feljegyezte.

Gerevich László és Zolnay László régészeti feltárásai során a Várban számos olyan gótikus pincét találtak, amelyeket a 16-17. században színültig feltöltöttek háztartási hulladékkal: állatcsontokkal, törött cserépedenyekkel, mázas török kerámiákkal és kötörmelékkel. Ez a „feltöltéses technika” segítette kiegyenlíteni a talajszintet és stabilizálni a romos falakat.

Az 1787-es rendelet már II. József (ur. 1780-1790) reformjainak szellemében született. A lakókat arra kötelezték, hogy a trágyát és a szemetet nemcsak a bástyák mellől, hanem az utcákról is el kell hordani. A magiszt-

Forrás: Wikipedia

A modern csatornahálózat a Várban is csak a 19. század végére épült ki, több helyen a kövezetet is ekkor rakták le

Egy ritka felvétel 1927-ből. Lóvontatta szemetes kocsi a Lánchíd utca 5-nél | Fotó: Fortepan/Magyar Bálint

rátusnak köteleznie kellett a háztulajdonosokat és a házkezelőket arra, hogy a várakokból a szemetet és az omladékot tüstént szállítsák el. A háztulajdonosok gondoskodjanak megfelelő szemét- és pócegdörökről. Az építkezéseknél ásott, s már felesleges meszesgödöröket fel kellett tölteniük, a meszesgödöröket csak ott lehetett ásni, ahol nincsenek útban. Egyben azt is javasolták, hogy a Várban a szennynek a Dunába való levezetésére főcsatornát építsenek, s a házi csatornákat ne a bástyafalakon vezessék ki, hanem a főcsatornához kapcsolják.

Felismerték, hogy a bűzös levegő – amiről azt hitték, betegséget terjeszt – forrásait, a pócegdöröket, a nyitott csatornákat kell felszámolni. A javaslat, miszerint a szennyvizet egy központi főcsatornán, és ne a bástyafalakon vezessék ki – ami koptatta és gyengítette a falakat, nem mellesleg bűzlött –, a modern urbanisztika egyik első lépése volt Budán.

A Helytartótanács két évvel a rendelet kiadása előtt költözött vissza Pozsonyból Budára. Köztisztasági szempontból a vízellátást is ebben az időszakban modernizálják: 1784 május elején hagyják jóvá a Dísz téri víztároló létesítését, amely része volt a vári vízvezeték

bővítésének. Ennek keretében kicserélték a vízvezeték és a Városházkút egyes csöveit, egy évvel korábban, 1783-ban pedig egy új elágazást építettek a Ferences térig (ma Kapisztrán tér), ahol a víz szintén egy deszkával fedett kútból csorgott ki. Így készült el 1785 őszére a Dísz téren Adami Károly kőfaragó díszes márvány-kútja.

A professzionális köztisztasági szervezet létrehozására a dualizmus koráig, Pest és Buda 1873-as egyesüléseig kellett várni, amikor a világvárossá válás elengedhetetlenné tette ennek kialakítását. A főváros 1895-ben vette saját kezelésbe a köztisztasági ügyeket, amikor létrehozták a Köztisztasági Hivatalt – korábban vállalkozók végezték a szemétszállítást. A Várnegyed kiemelt figyelmet kapott, mint a királyi palota és a minisztériumok székhelye. Megjelentek az első lóvontatású locsolókocsik és seprőgépek. A Vár kockaköves utcáit rendszeresen mosták, hogy csökkentsék a porfelhőt. A 19. század végére kiépült a modern, zárt csatornahálózat, amely véget vetett a „nyitott pócegdörök” korszakának.

A két világháború között a Várnegyed a „magyar polgári elegancia” szimbóluma volt, patinás tisztasággal. Azonban az 1944-45-ös második világháborús ostrom mindent romba döntött. 1945 után a köztisztaság kérdése romeltakarítássá alakult. Évekig tartott, mire a Várnegyed visszakapta élhető állapotát. A szemétkérdés a szocialista időszakban állami feladattá vált (Fővárosi Köztisztasági Hivatal, majd Fővárosi Közterület-fenntartó Vállalat, FKF). Megjelentek a célgépek és a kuka-rendszer. Az 1960-as évektől a Várnegyed speciális övezetté vált, ahol a szemétszállítás időpontjait és módját – például kisebb járművek a szűk utcák miatt – szigorúan szabályozták. Az 1990-es az önkormányzati törvény kimondta, hogy a korábbi tanácsai vállalatok és a hozzájuk tartozó vagyon az újonnan létrejövő helyi önkormányzatok tulajdonába kerülnek. Így az FKF a Fővárosi Önkormányzat közvetlen tulajdona lett, hogy aztán a feladat a MOHU személyében 2023 derekán újra viszszerüljön az államhoz.

Balogh Roland

Aba-Novák Vilmos: Kézai Vilmos 1930, 1932. között
© Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

DOLCE VITA

ITÁLIA ÉLMÉNYE KÉT ÉVSZÁZAD MAGYAR MŰVÉSZETÉBEN

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

2026. ÁPRILIS 8. – AUGUSZTUS 23.

Főszervező:

Partner:

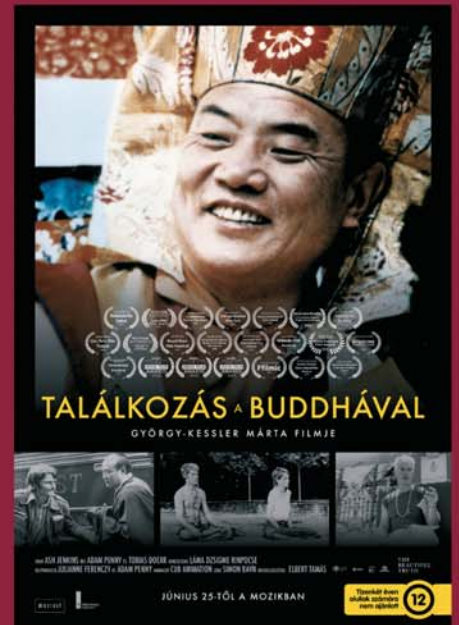
Együttműködő partnerek:

Tabán^omozi

VÁRHATÓ FILMEK A TABÁN MOZIBAN:

HELYÁR: 3200 FT | KEDVEZMÉNYES JEGY: DIÁK, 60 ÉV FELETT 2400 FT |

KEDVEZMÉNYES NAP - HÉTFŐ: 2350 FT | AJÁNDÉKJEGY 3400 FT

tabanartmozi.hu | facebook.com/tabanartmozi | I. Krisztina körút 87-89.

Amikor egy egész ország nézte a magyar filmeket

Forrás: színhaz.hu

A Mágnás Miska 1917-es, Korda Sándor által rendezett filmváltozatának plakátja, amelynek bemutatója Kolozsváron volt. A film elveszett

A mozi több mint száz éve része a magyar és egyetemes kultúrának, de a mozizási szokások rengeteget változtak az elmúlt évtizedekben. A 20. század első felében a mozgóképkultúrához kizárólag mozikban lehetett hozzáférni. Még korántsem terjedtek el a háztartásokban a televíziók, így ha tudni akartuk, mi éppen a felkapott film, amiről mindenki beszél, akkor jegyet kellett váltani rá az egyik budapesti vagy vidéki moziban. Manapság hatalmas sikernek könyvelünk el egy filmet – magyarországi forgalmazási szempontból –, ha a látogatószáma megközelíti az egymilliót. A magyar filmgyártás 2024-ben két ilyen filmmel is magára vonta a figyelmet: Herendi Gábor Futni mentem című filmjére 739 ezren, a Hogyan tudnék élni nélküled? zenés vígjátékra pedig több mint egymillióan voltak kíváncsiak. Mindkettő megdöntötte az 1990 utáni magyar filmgyártás mozis nézettségi rekordját.

Forrás: Fortepan

Jobb oldalt Latabár Kálmán feleségével és Árpád kisfiával, akivel később együtt játszott a Keleti Márton rendezte filmben

A második világháború után viszont szó szerint igaz volt, hogy a legnépszerűbb filmek iránt egy egész ország érdeklődött. Az ekkor bemutatott Mágnás Miska című zenés vígjátékot közel tízmillióan látták, ezzel minden idők legnézettebb magyar filmjévé vált. A filmet 1948-ban rendezte Keleti Márton, aki a magyar közönségfilmek egyik legfontosabb alkotója volt. De mi indokolja ezt az elképesztően magas nézőszámot? A háború után az emberek nagyon vágytak a könnyed, szórakoztató történetekre. Olyan filmekre, amelyek a humor, a zene és a romantika segítségével feledtetik velük a nehézségeket. Vonzó volt az is, hogy a film tele volt operettslágerekkel és a kor legendás színészeivel (Gábor Miklós, Latabár Kálmán, Németh Marika, Gobbi Hilda). Emellett a történet is jól rezonált az átlagembereknél az arisztokráciát kifigurázó hangvétele miatt: végigkövethették a talpraesett lovászfíú, Miska történetét, aki grófnak adja ki magát, hogy megleckéztesse a nemeseket.

Az is igaz, hogy a szocialista időszakban a mozik állami fenntartásban működtek, és elsősorban kulturális intézménynek számítottak, nem pedig profitorientált vállalkozásnak. Emiatt jóval nagyobb tömegeket tudtak megmozgatni. A moziba járás ösztönzése azonban nem tűnt el teljesen: a Tabán moziban a Budavári Önkormányzattal kötött együttműködésnek köszönhetően az I. kerületi lakosok féláron vásárolhatnak jegyet. Ez milliós nézettségekhez talán nem, de a moziélmények elérhetőségéhez mindenképp hozzájárul. (x)

Pannika az igazi társ

Manapság talán az egyik legdivatosabb kutya a törpeuszkár, abból is a vörös színű. Lép-ten-nyomon belebotlunk a városban ebbe a fajtába. Pannikával először kutyakölyök korában találkoztunk, akkor a gazdájának, Vikinek, még üzlete volt a Szilágyi Dezső téri református templom mögött.

A kutyák tükröt mutatnak az embernek saját személyiségéről, állítja Viki. Leginkább olyan módon, hogy a gazdi mennyit és hogyan törődik az állattal. Vikinek a vörös színű törpeuszkár, Pannika az első kiskutyája.

„Nagyon lelkizős típus vagyok, érzékeny ember, Pannival szavak nélkül kommunikálunk, tőle tanultam meg a feltétel nélküli szeretetet. Amióta ő megvan, már utazást sem tudok nélküle elképzelni. Ötször voltunk együtt Olaszországban és igazán jó tapasztalataim vannak vele” – áradozott a kis jószágról Viki. Hihetetlenül családcentrikus fajta a törpe uszkár, minden tekintetben alkalmazkodó és átveszi a gazdi ritmusát. De ahogy a parkban ülve megfigyeljük, nemcsak a ritmusát, hanem az ülő pozíciót is lekoppintja az embertől. Igazi felfedező, kalandor, családtag, de gyerek mellé akkor érdemes venni, ha már 4-5 éves, mert nemcsak játékos kutya, de túlontúl energikus is. Ha nem mozgatjuk le őket naponta többször, akkor könnyen megtörténhet, hogy este „beindulnak” és felforgatják a lakást.

Bármilyen trükköt meg tud pillanatok alatt tanulni, gyors felfogású kutya. Vikivel és Pannikával tavaly futottunk össze először a Fő utcában. Akkoriban ott béreltek üzletet, és a kutyával nagyon megszerették a Vízivárost meg a Fő utca környékét. A kis üzletben családi vállalkozást vitt: egyedi hímezésekkel foglalkoztak, vagyis fotó alapján bármilyen képet pólóra vagy pulóverre hímeztek. Több olyan vevői kérés is volt, hogy a gazdi a szeretett állatot akarta a pulóverén viselni. „Egész kis fiatalos csapat állt itt össze a Szilágyi Dezső térenél, ahol műhelymunkában dolgoztunk.”

Vikinek ma már csak Szolnokon van üzlete, mert sok változás történt az életében. „Szolnok és Budapest között nehéz volt ingázni, így végül úgy határoztunk, hogy jobb csak egy városban tartani a vállalkozást. Nagyon szerettem itt lenni a Fő utcában, a környéket és az itt dolgozó embereket, kutyásokat Pannival fedeztem fel.”

Fotók: Rényi Erna

Bő egy év múltán találkoztunk újra, a gazdi teljesen kicserélődött, a mindennapjaihoz való alapvető hozzáállása is megváltozott. Ma már úgy látja, ha nincs Pannika, az életmódbeli váltás egészen másként ment volna benne végbe.

Szilléry Éva

Kék hangjegyek, indiai színek

Aki valaha is megállt már a Pecz Samu által tervezett református templom vörös téglafalai mellett, az tudja: ez a tér nem egyszerűen park, hanem egy hatalmas, kőbe és téglába vésett emlékkönyv. A tér karaktere összetéveszthetetlen. A neogótikus templom és cserepeinek színes játéka egyfajta állandóságot sugall. Akárcsak az 1899-re elkészült historizáló stílusú Neuschloss Miksa építette palotabérház, ahol egy ideig a MÁV egyik igazgatósága is itt működött. Ám ha behunyjuk a szemünket, és hagyjuk, hogy a Duna felől érkező szél megérintsen, két név ragyog fel különös fénnel: egy férfié, aki a magyar népzénet emelte a világ legmagasabb művészetébe, és egy nőé, akit ma az „indiai Frida Kah-lóként” ismer a világ.

A Szilágyi Dezső tér 4. számú ház egyike azoknak a patinás épületeknek, amelyek látták a 20. század minden viharát. Falai között olyan szellemi energia sűrűsödött össze, amely ritka. Itt élt két olyan művész, akik bár soha nem találkoztak, mégis ugyanazt a kilátást figyelték és ugyanabból a budai csendből merítettek ihletet. Elsőként egy kislány futká-rozott a folyosókon. 1913. január 30-án ebben a házban született meg Amrita Sher-Gil. Édesapja, Umrao Singh Sher-Gil indiai szikh arisztokrata, tudós volt, édesanyja pedig a magyar zongoraművész, Gottesmann Marie-Antoinette. Amrita nyolc éves koráig élt itt a Vízivárosban, és bár későbbi élete és hírneve Indiához kötötte, lelkének és művészeté-nek gyökerei mélyen a magyar földre kapaszkodtak.

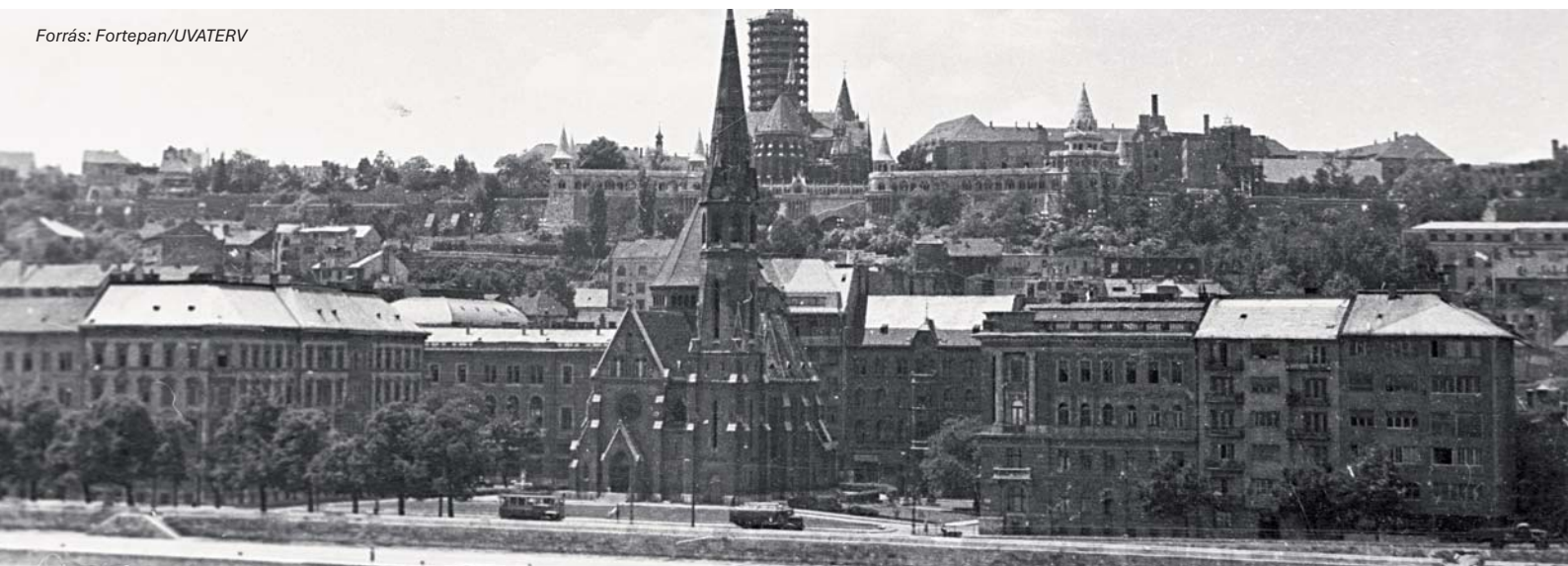
Képzeljük el a kis Amritát, ahogy a téren játszik, bámulja a Parlament kupoláját a folyó túloldalán, miközben benne már ott kavarognak azok a színek, amelyeket később az indiai modern festészet megteremtőjeként visz vászonra. A Szilágyi Dezső tér vörös téglái és a Duna ezüstje alapozta meg azt a vizuális világot, amelyben később a kelet és a nyugat, az indiai mélység és a magyar melankólia találkozott. Amrita számára Budapest nem csupán a születési helye volt, hanem a szabadság és a művészi ébredés szimbóluma.

Alighogy az indiai-magyar család elhagyta a házat, hogy Indiába költözzön, egy másik óriás érkezett a térre. 1922-ben Bartók Béla költözött be a 4. számú épület első emeleti lakásába. A zeneszerző élete egyik legtermékenyebb és legfontosabb szakaszát töltötte itt egészen 1928-ig. Bartók, aki híres volt precizitásáról, a templom árnyékában talált rá ihlet-re. Itt születtek meg olyan korszakalkotó művei, mint a Táncszvit, az I. zongoraverseny vagy a III. és IV. vonósnygyes. De Bartók nemcsak alkotott, hanem élt is: a környék utcáit rózta, a helyi boltokban vásárolt, és a Víziváros polgáraként részévé vált a negyed szövetének.

Mi teszi a Szilágyi Dezső teret különlegessé? A bizonyíték, hogy Budapest a kultúrák ol-vasztótégelye. Itt, ebben a kis budai öbölben találkozott a modern indiai festészet a magyar avantgárd zenével. A vörös téglafalak között – ahol Ady és Csinszka is kimondta a boldogító igent – nemcsak a református hit, hanem az egyetemes emberi tehetség is otthonra lelt. Amrita Sher-Gil tragikusan rövid élete – mindössze 28 évet élt – és Bartók emigrációba kény-szerűlése messzire sodorta őket innen, de a Szilágyi Dezső tér mindkettőjüket hazavárja.

Körtvélyesi Csörsz

Forrás: Fortepan/UVATERV

Görög kultúra a Virág Benedek Házban

Nagy érdeklődés mellett zajlottak május 9-én a görög kultúrát bemutató programok a Virág Benedek Házban. A gyerekeket kézműves foglalkozások, ókori görög jelmezpróba és társasjátékok várták, míg a felnőttek az élményfestésen próbálhatták ki kreativitásukat. Sikert aratott a gasztronómiai bemutató és kóstoló, valamint Bakirdzi Kalliopi izgalmas előadása a görög mitológia világáról. A fellépők között üdvözölhettük a Vénusz Hastánccsoportot és az Ellinizmosz tánccsoport tagjait, akik fantasztikus hangulatot teremtettek. A Görög Nemzetiségi Önkormányzat által rendezett napot méltó módon zárta az Akropolis zenekar koncertje. Sz. É.

Fotó: Széman Csaba

FELHÍVÁS

Várjuk a javaslatokat a **Budavár díszpolgára 2026** kitüntető címre és a **Budavárért Emlékérem** elismerésre!

Keressük azt a kiválóságot, aki 2026-ban méltó lehet a címre, és csatlakozik azokhoz, akikre büszkék vagyunk, többek között Blaskó Péterhez, Egerszegi Krisztinához, Imre Gézához, Kásás Zoltánhoz, Lukács Sándorhoz, Pál István Szalonnához vagy Sebestyén Mártához. Olyan személyt keresünk, aki hozzájárult a kerület tekintélyének és jó hírvének növeléséhez; akár gazdasági, társadalmi, tudományos, kulturális, művészeti vagy sport területén alkotott maradandót.

A **Budavárért Emlékérem** a tudomány, művészet, kultúra, közszolgálat, kutatás, gyógyítás, oktatás-nevelés, sport vagy gazdaság területén végzett példaértékű, magas színvonalú munkát ismeri el.

Hogyan tehet javaslatot? A jelöléseket rövid indoklással (az életút ismertetésével és a kerületi kötődés bemutatásával) lehet benyújtani.

**Az ajánlásokat 2026. május 30-ig várjuk:
1250 Budapest, Pf. 35, vagy titkarsag@budavar.hu**

Izgalmas a Budavár Liga

Nem tudom, van-e szebb panorámát ígérő focipálya Budapesten a Czákó Utcai Sport és Szabadidőközpontnál? Nemigen. De ez mit se számít, ha az ember kilátogat a szerdán 19 órától zajló Budavár Liga meccseit megnézni. A Budavári Önkormányzat által támogatott felnőtt férfi labdarúgócsapata, a hatodligás BLSZ III. osztályában szereplő Budavári-Tabahon SE szervezte liga már a harmadik szezonjánál jár. Ezúttal hat csapat – BP Rockets, Budavári Bulldózerek, Budavári-Tabahon SE, Exelenté FC, Tabáni Torpedó és Tiger Hill – feszül egymásnak. Szinte mindegyiknek van kerületi kötődése. Üdítő színfolt, hogy a Tabáni Torpedónak vannak klasszikus értelemben véve is értelmezhető szurkolóik, akik igazi egyetemi kispályás

Fotó: Rényi Erna

focibajnokság hangulatot csempésznek a naphegyi éjszakába.

Az alapszakaszból három fordulót játszottak le, ami sok izgalmas, körömrágós küzdelmet hozott. A tabellát két győzelemmel és egy döntetlennel a Tabáni Torpedó vezeti, amely a mostani kiírás talán legkiélezettebb meccsén 2-1-re

megverte a második helyezett Tiger Hill együttesét. Utóbbiak két győzelemmel állnak, akárcsak a Budavári Bulldózerek, akik a harmadik fordulóban 3-2-re múlták fölül a Tabahon együttesét. Az alapszakasz végével rájátszás jön majd, látogassanak ki a szerdai meccsre!

Balogh Roland

Jó formában a Budavári-Tabahon

Fotó: Kutas Petra

Jó szezonhajrát produkál kerületünk nagypályás férfi felnőtt labdarúgó csapata, a Budavári-Tabahon SE, mert az elmúlt öt bajnoki mérkőzésén nem talált legyőzőre a hatodligás BLSZ III. osztályában. Legutóbb az Egészség DSE-vel játszottak egy gólzáporos 4-4-es döntetlent. Előtte az utolsó helyen álló Margitszigeti FC-t verték magabiztosan 5-2-re; a Stand 98 FC-vel játszottak egy 2-2-es döntetlent, de az élmezőnyhöz tartozó Csepel SC II-t is legyőzték 2-0-ra,

ahogy előtte a Mészöly FS II-t is 4-1-re felülmúlták. Az egész bajnokságot tekintve az elmúlt hetekben messze a legjobb, kiegyensúlyozott teljesítményt láthattak a szurkolók.

A csapatra még három mérkőzés vár a szezonban. Lapzártánk után a Polgár SC-vel mérkőznek meg május 17-én, majd a BEAC otthonában lépnek pályára május 23-án 10.30-as kezdettel. A bajnokságot pedig a Csepel UFC II. ellen zárják május 31-én 14 órától. A Budavári-Tabahon jelenleg a 12. az eredetileg tizennégy csapatos ligában (ahonnan menetközben egy együttest kizártak, így 13 csapat maradt). A budavári klub jelenleg a 12. helyen áll, de ha maradna a jó forma, akkor a csapat akár a 8. helyet is megszerezheti, mert mindössze néhány pont választja el egymástól a riválisokat az alsóházban.

-balogh

Forrás: Hősök SE

Lassan 80 hős focizik a Czákón

Lassan 80 főre bővül a budavári labdarúgó utánpótlás-nevelő egyesület, a Hősök SE kerete, így minden hétvégére benevezik a csapatokat különféle tornákra – mondta lapunknak Könczey Zsolt szakmai vezető. Így játszottak a patinás Juventus U8-as gárdájával is a Hirzer Ferenc Emléktornán május elején. És noha kikaptak, de nagy élmény, remek tapasztalat volt számukra. Ott egyébként két nap alatt összesen 12 mérkőzést játszottak le kevés cserével, ami 20 perces hosszokat tekintve ekkora gyerekeknél megsüvegezendő teljesítmény.

BR

Utazás és trombózis – mire figyeljünk nyáron?

Hosszabb utazás után sokan tapasztalnak bokadagadást vagy lábfeszülést. Ez legtöbbször ártalmatlan jelenség, ritkábban azonban mélyvénás trombózis jele is lehet.

A több mint 4 órás utazás során a tartós ülés miatt csökken az izom-vénapumpa működése és fokozódik a vénás pangás. Repülőúton az alacsonyabb kabinnyomás tovább növeli a trombózis kockázatát. Trombózisra azok hajlamosak, akiknél korábban már volt trombózis, akik hormonterápiát kapnak, a daganatos betegek, vagy a közelmúltban műtéten átesettek. Az örökletes trombózishajlammal rendelkező betegek szintén fokozott kockázatú csoportba tartoznak.

Dr. Deres Péter PhD
angiológus, belgyógyász

Örökletes trombózishajlamra utalhat családi halmozódás vagy fiatal korban kialakult trombózis. A vérvétellel elvégezhető trombophilia-vizsgálat nem mindenkinek szükséges, de egyes esetekben segíthet a megelőzésben. Hosszú utazáskor fontos a rendszeres mozgatás, folyadékfogyasztás és szükség esetén kompressziós harisnya viselése.

Féloldali lábdagadás, fájdalom vagy hirtelen nehézlégzés esetén érdemes sürgősen orvoshoz fordulni.

(x)

A Whitelab Premium Medicalnál
gyermeked egészsége a legfontosabb.

Gyermeknap alkalmából most 10% kedvezményt biztosítunk gyermekeket érintő vizsgálatainkra — mert a legkisebbek is a legnagyobb figyelmet érdemlik.

- gyermekkardiológia
- gyermekdiétetika
- gyermek laborvizsgálatok
- tinédzser nőgyógyászat

Nyugodt, biztonságos, gyermekbarát környezetben, magas szakmai színvonalal várunk.

Használd ki kedvezményünket 2026.07.31-ig a hirdetés felmutatásával!

Jelentkezz be online a whitelabpremium.hu weboldalon vagy elérhetőségeink egyikén!

+36 1 808 9890

ügyfelszolgalat@whitelab.hu

1013 Budapest, Roham utca 3.

Batyú a Batyúiban

Május 30., szombat
16.00-20.00
Batthyány utca 26.

Gyere el te is a terített asztalhoz és hozz egy-két finomságot!

Amivel még készülünk:
jó hangulat - beszélgetések
zene - kvízzjáték

Mi ott leszünk!

Megnyílt a One új üzlete a Déli pályaudvarnál!

Látogass el hozzánk, és intézd ügyeidet gyorsan, kényelmesen szakértő kollégáink segítségével!

One Krisztina Plaza
1013 Budapest, Krisztina körút 39.
Bejárat a Déli pályaudvar taxiállomása felől
Üzletünk kerekesszékekkel is megközelíthető
Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9:00-17:00

06-20/777-1300

BUDAVÁRI KÖZTISZTASÁGI FORRÓDRÓT

GYORS MEGOLDÁS EGY TISZTÁBB KERÜLETÉRT!

A bejelentéseket a Budavári Városüzemeltetési Kft. kezeli, és rövid határidőn belül gondoskodik a szükséges intézkedésekről.
Ha problémát tapasztal, jelezze!

PROBLÉMÁT ÉSZLELT A KÖZTERÜLETEN?	MOSTANTÓL EGY HÍVÁS VAGY ÜZENET IS ELÉG!
<ul style="list-style-type: none"> • Illegális hulladék • Graffiti • Megrongált utcabútor • Egyéb rendellenesség 	<p>Folyamatosan elérhető Bejelentés akár fotóval is: SMS • iMessage • Viber • WhatsApp</p>

TEGYÜNK EGYÜTT A TISZTÁBB, RENDEZETTEBB BUDAVÁRÉRT!

Elkezdődött a fagyiszezon!

Végigkóstoltuk a kerület ízeit és teljesen elolvadtunk

Több napon át tartó fagyitúrát tettünk a Fő utcától a Szirtes útig, és a teljesség igénye nélkül térképeztük fel a budavári fagyizókat. Legfontosabb megállapításunk, hogy el vagyunk kényeztetve ezzel a finomsággal itt Budán, mert minőségi fagyizókkal sűrűn ellátott kerület a miénk. Az alábbiakban szubjektív fagyimustránk eredményét adjuk közre.

Mazsolin, Fő utca

Tizenkétféle fagyaltból válogathattunk a kerület egyik új cukrászdájában. A gyümölcsízek között a citrom és a szicíliai pisztácia kombináció igazán ízletes, itáliai nyarat idéző eredeti gyümölcsízek. A fagyaltkülönlegességek között van a klasszikus zserbó, az Esterházy és a dobos torta, és hamarosan lesz mákos guba ízű is. Kétfajta csokit árulnak, a cukormentest és a belga csokit, mindkettő eredeti csokoládéból, de rum nélkül készül. A natúr tölcsérek között van színes – de ez csak a látvány kedvéért – és édes tölcsér is. A mini üzlet belterén nagyon vonzó galériát alakítottak ki, de néhány asztalka a teraszon is fogadja az édességkedvelőket.

680 Ft

Kedveskrém, Batthyány utca

Nagy adagokkal és egészséges, minőségi alapanyagokkal találkoztunk. A fagyai állaga kitűnő, helyben készül, s ha nem tudnál dönteni, kaphatsz kóstolót is. Fedeles hordókból porciózzák a fagyit gombóckanállal, nincs kenetetés. Banános-eprest kóstoltunk, de hozta a kötelezőt a korábban próbált citromos túros is. Belfentesek tudják, hogy van napi fagyis is, csak nincs kiírva, ezért rá kell kérdezni „Minden fagyaltunk gluténmentes, a gyümölcsös ízek pedig tejfehérje-mentes sorbetként készülnek.” – olvasható az oldalukon. A gyümölcsfagyis vizes alapú, szalvétával adják, hagyományos tölcsérben. A kóstolt izvilág felsőka-tegóriás élmény felé közelít.

700 Ft

Gelateria, Szentháromság utca

A gyümölcsízek vizes alapúak, a többi tejszínes főzött alapú fagyalt, összesen 18 ízt számoltunk össze a pultban. Az eper, mangó-joghurt, pisztácia kombót választottuk: alapvetően finom, nem fagyott, selymes ízt éreztünk, a pisztácia különösen tetszett. Az ára fájdalomküszöb-közeli, abszolút a külföldi turistákra szabott, de ez láthatóan nem zavarta a betéroroket, mert bizony sorbanállás alakult ki. Az alap tölcser mellett többféle extra kivitelből is választhatunk. Készséges kiszolgálással találkoztunk. Egyetlen apró, zavaró tényezőt láttunk: egy közel embernagyságú, sok gombócos, hiperrealisztikus fagyalttölcser álldogál a bejáratnál, ami azonban... szemetesládá.

750 Ft

Füge bolt és kávézó, Szirtes út

Rengeteg érdekes, különleges íz közül lehet válogatni az este 9-ig nyitva tartó deli üzletben, amely egyszerre kisbolt, cukrászda és kávézó. A gellérthegyiek fontos találkozó pontjánál a kinti padra leülve is fogyaszthatjuk a fagyit. Ezúttal a pisztácia ricottát választottuk borhab amarenával, amely igazán érdekesre, ízletesre sikerült, ráadásul a gombóc alján jutott nekünk egy rumosmeggy. Kellemesnek bizonyult a dió-füge kombináció is. Kezünkben a jól megérdemelt finomsággal igazán kellemes esti sétát kanyaríthatunk innen a Citadella irányába. (Bizonyos ízek az alapártól eltérően 750-ért kaphatók.)

650 Ft

Béla Bácsi Cukrászdája, Mészáros utca

A gyümölcsízek vizes, a többi tejes alapúak. Ahhoz képest, hogy a citrom vizes alapú, elképesztően krémes és finom, régóta nem ettünk ilyen finomat. A puncs nem gejl, kellemesen visszafogott mazsolákkal, amik talán egy picit keményebbnek tünnek a vártnál. Extra tölcser +100 Ft, sétáló pohár +50 Ft. Kedves kiszolgálás, szalvéta a tölcserhez, ízléses kis üzlethelyiség. Annak ellenére, hogy szemmel láthatóan inkább a sütemények vannak fókuszban, a fagyalt is remek. (extra pisztáciás 650 Ft)

600 Ft

Kemenes Cukrászda, Attila út

Nyolc ízt számoltunk össze a pultban, a cukrászda jellegéből adódóan a tejes fagyaltok voltak túlsúlyban. Elsőként a csokoládé-kókusz-tiramisu hármast próbáltuk ki kehelyből a jóízűbb fagyaltélményhez. A kókusz és a csokoládé eredeti ízei hangsúlyosak, a tiramisu kevésbé karakteres. Második alkalommal alaptörcsérből pisztáciát és puncsot választottunk, a puncs klasszikus, selymes állagú volt, a pisztácia kevésbé hozta a természetes gyümölcs ízet. Gluténmentes, édes és natúr tölcserék közül lehetett választani. A kiszolgálás kedves, a hely barátságos, a környezet letisztult, csak beltéri cukrászda.

620 Ft

Várfok cukrászda, Várfok utca

Időutazás a gyermekkorunkba, ami nem is olyan rossz ajánlat. A kért gombóc átlagos méretű, mégsem hasonlítható a másutt kapható fagyikhoz. Az íze a '90-es évek nyár esti romantikáját hozza vissza. A száj és a nyelv a puncs és a vanília klasszikus kombinációját próbálgatja, de emlékeinkből visszaköszön a csoki is, mint annyi más, érdekes dolog a múltból. A tölcser sima, a szalvéta alap, a cégtábla maga a retro tökéletesség. Akik a trendi dolgok mellett félmúltunk itt maradt értékeit is díjazni tudják, azoknak a Várfok cukrászda kínálata tökéletes választás, egy ugrásra a Széll Kálmán tértől.

500 Ft

Dobay cukrászda, Horváth-kert

A fagyikészítés egyik nagy innovátora a Horváth-kertben található. A Dubai csokidivatot jó ütemérzékkel kapták el azzal, hogy betették a kínálatba. Ezzel ugyanis új kedvencünk született. Pluszpont, hogy arra is figyelnek, csoki és pisztácia is kerüljön a gombócba, így a Dubai csoki pisztáciás ropogós kadayif tésztajának íze köszön vissza a fagyiban. A vanília gombócról is elhiszük, hogy igazi vaníliából van, ízlelgetve némi madártej hatást is érzékel a nyelvünk. Nem túl édes, lágy, krémes és tejes. Bónusz figyelmeség a tisztított víz, ami egy oldalsó kis csapból folyik. Az odakészített poharából bárki ihat. Figyelem! Az édes tölcserért 150 forintot kell leszurkolnunk.

650 Ft

Kolibri, Lánchíd utca

Az első pillantásra borsosnak tűnő árat azonnal feledtetik az ízek és a kedves kiszolgálás. Egészen kivételesen finom, kézműves fagyikat ehetünk a Clark Ádám tértől alig egy kőhajításnyira található Kolibriben, nem hiába díjnyertesek a főzeteik. A sós-karamellában a mogyorók fenségesen ropognak, az epres sajtorta – jobb jelző nincs rá – olyan, akár a menyeyi bársony. A nyalánkságok semmilyen mesterséges anyagot vagy ízfokozót nem tartalmaznak, a gyümölcsök gyümölcsalapúak, és vannak vegán ízek is. Nincs az a gombóc, amivel mellélőhetünk.

790 Ft

Cocó7, Batthyány utca

Bőven mérik a fagyigombócot a Batthyány utcai cukrászdában, de lehet, hogy csak azért, mert gyermekekkel érkeztünk, akik természetesen izgatottan válogattak az ízek között. Tízféle finomság közül választhatunk, köztük ott találhatóak a hagyományos gyümölcsízek (eper, citrom) is. Az étcsoki és a mandulaíz feketeribizli lekvárral, benne ropogós grilázssal valami elképesztően finom. A citrom, stracciatella, étcsoki mind-mind mintaszerűen hozza az elvárt élményt, ez utóbbiból el tudunk képzelni duplagombócot is a tölcserünkben...

700 Ft

Várnegyed

Budavári kulturális ajánló

2026. május 19. – 2026. június 13.

Jegyek minden programra a www.maraikult.hu oldalon és az alábbi intézményekben a program előtt egy órával, és pénztári nyitvatartási időben kaphatók.

Jegypénztár: 1016 Budapest, Krisztina körút 73.

Nyitvatartás: hétfő-csütörtök: 10.00-17.00, péntek: 10.00-15.00.

Jókai Anna Salon: szerdánként 10.00-18.00 óráig.

I. kerületi lakosok a megjelölt programokra kedvezményes jegyet válthatnak.

Rendezvényeinken kép- és hangfelvétel készülhet, melyet weboldalunkon és közösségimédia-felületeinken felhasználhatunk. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Márai Sándor Művelődési Ház – MáraiKult

1013 Budapest, Krisztina tér 1.

Nyitvatartás:

hétfő–péntek: 9.00–21.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan

MÁJUS 29., PÉNTEK, 18.00

Színes világ

A bolgár-magyar művészeti csoport kiállításának finisszázsa

A Színes világ című, hagyományosan évről évre megrendezett kiállítás záróeseménye a bolgár-magyar művészeti csoport alkotóinak munkáit ünnepli. A tárlat a két kultúra közötti művészeti párbeszédet, valamint az eltérő alkotói szemléletek találkozását mutatja be a képző- és összművészeti formák sokszínűségén keresztül.

A kiállításon festmények, grafikák, plasztikák és kísérleti műfajok egyaránt megjelennek, érzékeltetve a résztvevő művészek egyéni látásmódját és kulturális háttérét. A finisszáz alkalmat ad a visszatekintésre és az alkotókkal való találkozásra, miközben a Színes világ mint közös tér teszi láthatóvá a bolgár és magyar kulturális kapcsolatok élő és inspiratív jelenlétét.

Kurátor: **Lukács Péter**

A belépés ingyenes.

MÁJUS 31., VASÁRNAP, 18.00

Regejáró Misztrál Művészeti Klub

A Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas Misztrál Együttes és vendégei előadásában hónapról hónapra magyar és külföldi költők megzenésített versei és népdalfeldolgozások hangzanak el. A májusi vendég **Krulik Zoltán** versénekmondó lesz.

Belépőjegy: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2500 Ft

MÁJUS 22., PÉNTEK, 14.00

**Előadás József nádorról,
a legmagyarabb Habsburgról**

Szeretet Klub

Miért húzták ki 1945 után a magyar történelemtankönyvekben József nádor alakját, aki több, mint 50 éves tevékenysége során Habsburgként talán a legtöbbet tette Magyarorszáért, különösen Pest Budáért? Miért tudunk róla méltatlanul keveset, holott itt élt az I. kerületben, a budai Várban, innen irányította a várost megújító építő tevékenységet? Miért nevezték a bécsi udvarban „kis Rákóczinak” a magyar alkotmányosságért eredményesen harcoló politikust, aki bőkezűen támogatta a Széchenyiek nemzetépítő munkáját?

Előadó: **Jászainé Fekete Judit** történész

Belépés kizárólag a Szeretet Klub tagjainak.

Információ a klubtagságról:

kellner.balazs@maraikult.hu

JÚNIUS 3., SZERDA, 18.00

Márai Sándor a férfi és nő kapcsolatáról.

„Az emberek szeretettel ölik egymást...”

Márai Sándor életművében az egyik leggazdagabb téma a férfiak és nők kapcsolata. Leggyakrabban kettejük váltságáról, párbeszédük hiányáról, egymás megértésének nehézségéről jegyezte le gondolatait. Estünk során felvillantjuk a szerelmes és szenvedélyes Márai arcát és bepillantást adunk az egymásért és egymástól szenvedő kapcsolatokba is, nem feledve az író intését a megismerhetőség kapcsán: Ahol ember van, ott titok van. A borkóstolóval egybekötött esemény a Budai Polgári Közösséggel együttműködésben valósul meg.

Előadók: **Hirtling István** Jászai Mari-díjas színművész, érdekes és kiváló művész, **Mészáros Tibor** irodalomtörténész, a Márai Sándor-hagyaték gondozója

Közreműködik: **Tárkány-Kovács Bálint** cimbalomművész

Belépőjegy: 3000 Ft

A belépés I. kerületi lakosok számára ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

JÚNIUS 5., PÉNTEK, 13.30

Dolce vita – Tárlatvezetés a Magyar Nemzeti Galériában

Szeretet Klub

A tavaszi félév utolsó előtti alkalmával a Magyar Nemzeti Galéria kiállítását tárlatvezetéssel nézzük meg. A kiállítás 75 alkotó 150 művén keresztül a XIX. századtól napjainkig mutatja be Itália hatását a magyar művészetre. A tárlat azt szemlélteti, mit jelentett az „Itália-élmény” a magyar alkotók számára az elmúlt két évszázadban. A „dolce vita” nemcsak életérzés, hanem sokféleképpen megjelenő művészeti inspiráció.

A kiállításról cikk a 24. oldalon.

Kurátor: **Prágai Adrienn** művészettörténész

Az eseményen 15 fő (+2 fő kísérő) tud részt venni.

Találkozó 13.30-kor a Márai Sándor Művelődési Ház aulájában, innen közösen megyünk tovább; a tárlatvezetés 14.30-kor indul a Galéria jegypénztárától. A helyszínen is lehet csatlakozni.

Részvétel kizárólag a Szeretet Klub tagjainak.

Klubtagsággal kapcsolatos információ:

kellner.balazs@maraikult.hu

Ligeti Antal: Capri szigetén, 1885

JÚNIUS 10., SZERDA, 18.00

József Nádor 250

Beszélgetés Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceggel
József nádor 250 éve született és szellemi hagyatéka a magyar reformkor egyik meghatározó öröksége. Habsburg főherceggé vált, majd foglalta el a magyarországi kormányozást, melyben kiteljesedve gondolkodásában és cselekvésében fokozatosan a magyar érdekek következetes képviselőjévé vált. Gondolkodását és tetteit a gyakorlati reformgondolkodás és a nemzeti lojalitás sajátos egysége jellemezte. József nádor hitte, hogy a haladás fokozatos, intézményes reformokkal érhető el. Támogatta a gazdasági modernizációt, az oktatás fejlesztését és a tudományos élet megerősítését. Nevéhez fűződik a többek között a Budai várkert kialakítása. Nyughelye, a Habsburg nádori kriptá is a Budavári Palotában található.

Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceggel, József nádor ükunokájával beszélget, **dr. Horváth Attila** alkotmánybíró.

A belépés ingyenes. Megtekinthető május 29-ig.

JÚNIUS 13., SZOMBAT, 10.00

Budavári séták – Mini szobrok nyomában

Fedezzük fel Buda rejtett mini kincseit egy különleges városi barangoláson!

Olyan apró alkotások nyomába is eredünk, amelyeket a világhírű szobrász, Kolodko Mihály helyezett el a budai utcákon és tereken. Ezek a mini szobrok nemcsak meglepnek, hanem mosolyt is csalnak az arcunkra – igazi kincsvadászat vár ránk!

Ez a séta egyszerre egy játékos, nosztalgikus és kulturális élmény – tökéletes program családoknak, baráti társaságoknak és mindenkinek, aki szeretné más szemmel látni a város meghatározó tereit.

Útvonal: Rudas Gyógyfürdő – Várkert Bazár – Bem rakpart – Batthyány tér – Batthyány utca – Széll Kálmán tér

Találkozóhely: **Rudas Gyógyfürdő főbejárata előtt**

Előadó: **Hollósi Anita** kulturális sétavezető

Belépőjegy: 4000 Ft

Kedvezményes jegy (gyerekeknek)

és I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

Virág Benedek Ház

MÁJUS 22., PÉNTEK, 19.00**Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub**

Pribojszki Mátyás szájharmonikás, énekes, dalszerző immár 15 éve, havonta működő klubja, amelynek a Virág Benedek Ház ad otthont. A kiváló hangulatú esteken, koncerteken minden alkalommal meghívott vendégek, valamint alkalmi közreműködők színesítik a programot igazi örömmel.

Vendég: **Huba & the Hozentrogers**

Belépőjegy: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

MÁJUS 23., SZOMBAT, 19.00**VBH NYÁR 0. nap ofen**

Kertnyitó

Ezen a nyáron a Virág Benedek Ház udvara többször is megtelik fiatalos energiával és könnyed ütemekkel. Kertnyitónkon ezúttal **ofen** veszi át az irányítást, akinek első szettjét hallgathatjátok és táncolhatjátok végig ezen az estén. Az afro house és az elektronikus zene legfrissebb áramlataiban otthonosan mozgó ofen garantálja a felejthetetlen nyári estéket, amelyeken a minőségi hangzás és a felhőtlen bulihangulat találkozik egymással. tölts velünk egy felejthetetlen estét a barátokkal Budapest egyik leghangulatosabb udvarán!

A belépés ingyenes.

MÁJUS 28., CSÜTÖRTÖK, 18.00**Egy budai polgár története**

Tárlatvezetés Mészáros Tiborral

Mészáros Tibor irodalomtörténész, a kiállítás kurátora tart tárlatvezetést a Márai Sándor Emlékkiállításon. A vezetés során az érdeklődők közelebbről is megismerhetik Márai budai éveinek helyszíneit és mindennapjait, valamint azokat a személyes történeteket és különleges tárgyakat, amelyek az író életét és gondolkodását formálták. A kurátor segítségével a kiállítás kulisszatitkai is feltárulnak, és megelevenednek a bemutatott dokumentumok és relikviák mögött megbújó történetek is.

Belépőjegy: 2000 Ft

Maximális létszám: 25 fő.

1013 Budapest,

Döbrentei utca 9.

Nyitvatartás: az aktuális programokhoz igazodva, az épület programok előtt egy órával nyit és a program befejezése után egy órával zár.

MÁJUS 29., PÉNTEK, 20.00**VBH NYÁR****Évadnyitó Koncert Fúzy Gáborral**

Fúzy Gábor bázongorista a hazai könnyűzenei és szórakoztatóipari élet egyik különleges alakja, aki elegáns stílusával és közvetlen előadásmódjával hamar a közönség kedvencévé vált. Játékában a klasszikus bázzene hangulata találkozik a modern feldolgozások lendületével, így minden korosztály számára maradandó élményt nyújt. Nem véletlen, hogy a fesztiválok sztárjaként tartják számon. Zenéjével hidat épít a generációk között. Fontos számára, hogy a fiatalok is közelebb kerüljenek a bázongorázás világához, ezért repertoárját tudatosan alakítja úgy, hogy a klasszikus dallamok mellett mai slágerek is helyet kapjanak.

Előadó: **Fúzy Gábor**, bázongorista

Esőnap: május 30., 20.00

Belépőjegy: 4000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek és I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

JÚNIUS 3., SZERDA, 20.00**VBH NYÁR****Új Babylon koncert**

A 2013-ban alakult Új Babylon hat fiatal zenészből álló formáció, amely a legendás Omega együttes munkássága előtt tiszteleg ikonikus dalaik hiteles és energikus feldolgozásával. A zenekar több mint egy évtizede koncertezik hazai és nemzetközi színpadokon, az Omega gazdag repertoárját életben tartva. Az előadásmód fiatalos, lendületes; jellemző rá az a fajta pezsgés és dinamizmus, ami az Omega koncertjeit mindig is fémjelezte. Számaik között megtalálhatók a legnagyobb slágerek – a Gyöngyhajú lány, a Petróleumlámpa vagy a Léna –, de a ritkábban hallható különlegességek is helyet kapnak.

A zenekar tagjai: **Farkas Péter**, ének, **Medvés Dávid**, gitár, **Kálmán Dániel**, basszusgitár, **Maráth Viktor**, szintetizátor, **Márkosi József**, szintetizátor, **Dömény Gábor**, dob.

Esőnap: június 7., vasárnap, 20.00

Belépőjegy: 3000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek és I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft

Új Babylon

Sir Michael Caine

JÚNIUS 5., PÉNTEK, 20.00

VBH NYÁR

Baló Sámuel Quartet

A zenekar műsorának alapját Baló Sámuel kompozíciói adják, amelyek a koncert során folyamatosan új értelmezést nyernek: hol kiindulópontként, hol pedig visszatérő, stabil zenei vázként szolgálnak. Az egyes darabokat gyakran a helyszínen születő, improvizatív, dalszerű közzjátékok kötik össze, így minden előadás megismételhetetlen zenei folyamattá válik, amelyben a hallgató a teremtés pillanatának részese lehet.

A koncerten az áprilisban megjelent *Where I Lived* című lemez válogatott darabjai is elhangzanak **Hoffer Sára** közreműködésével, aki szaxofonon és fuvolán gazdagítja a hangzást.

Belépőjegy: 3000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek és I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft

JÚNIUS 10., SZERDA, 20.00

VBH NYÁR

Musiciens Libres – Piazzolla nyomában

A Musiciens Libres trió koncertje különleges zenei utazás Astor Piazzolla tangóinak világába, amelyben a fuvola, a klarinét és a gitár kamarazenei hangzása találkozik az improvizáció szabadságával. A műsor középpontjában Piazzolla szenvedélyes, melankolikus és ritmikailag izgalmas univerzuma áll: az argentin tangó hagyománya, a klasszikus zene fegyelme és a jazz szabadsága egyszerre szólal meg benne.

Az est nem pusztán Piazzolla zenéinek megszólaltatása, hanem párbeszéd a tangóval: annak múltjával, városi lüktetésével, drámaiságával és költőiségével. A koncertben a komponált zenei anyag és az előadói szabadság egymást erősíti, megmutatva, hogyan válhat a tangó kamarazenei térben is eleven, jelen idejű élménnyé.

Előadók: **Duleba Livia**, fuvola, **Szűcs Péter**, klarinét, **Környei Miklós**, gitár, művészeti vezető

Belépőjegy: 4000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek és I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

JÚNIUS 11., CSÜTÖRTÖK, 20.30

VBH NYÁR – Márai Kertmozi

Ifjúság

Színes olasz-francia-svájci-angol film, 118 perc, 2015

Paolo Sorrentino a Rómába kalauzoló, Oscar-díjas *A nagy szépség* után ismét Fellinit idéző, lenyűgöző filmmel jelentkezik. Ezúttal egy svájci Alpok-beli luxus szálloda szolgáltatja a díszletet, itt pihen a már nyugdíjba vonult, világhírű zeneszerző és karmester, Fred (a kétszeres Oscar-díjas Sir Michael Caine) és legjobb barátja, a filmrendező Mick (Harvey Keitel). Fred kíváncsisággal szemléli a hotel többi vendégét, lánya (az Oscar-díjas Rachel Weisz) problémáit, valamint a fiatal és ambiciózus írókat, akikkel Mick együtt dolgozik egy forgatókönyvön. Saját zenei karrierjét lezártnak tekinti, ám a legmagasabb szinten szeretné, hogy még egyszer vezényeljen.

Belépőjegy: 2000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek és I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

JÚNIUS 12., PÉNTEK, 19.00

VBH NYÁR

Batyu magyar táncház és koncert Mihók Attilával és barátaival

Nyáron is folytatódik Batyu táncháza új elemekkel és tematikával. A közeli és távolabbi tájegységek hagyományait feldolgozó események koncert és tánc ház formában tárják elénk és teszik elsajátíthatóvá a kiapadhatatlan népzenei örökséget. Ezen az esten magyarországi, erdélyi és gyimesi kőrtáncokat tanulhatnak a táncolni vágyók. A zenéről Mihók Attila – jelen pillanatban az egyik legautentikusabb magyar népzeneész – és barátai gondoskodnak.

Belépőjegy: 2000 Ft

Kedvezményes jegy gyerekeknek és I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

KIÁLLÍTÁS

Márai Sándor Emlékkiállítás

„Budára költöztem”

A kiállítás feleleveníti az író életének fontos helyszíneit, budai életének színtereit, és bemutatja a szülőváros-hoz és a családnak tartozást, egy értékrendet – Márai esetében a polgári gondolkodásmódot –, valamint az írói hivatáshoz és a magyar nyelvhez való hűséget. Nem maradhat el az író széles körű ismertségének és világsikerének bemutatása sem.

Kurátor: **Mészáros Tibor** irodalomtörténész

Nyitvatartás: **csütörtöktől vasárnapig, 10.00-18.00 óra között.**

Teljes árú felnőtt jegy: 1400 Ft

Kedvezményes jegy az I. kerületi állandó lakcímmel rendelkező lakosok részére: 700 Ft

Jókai Anna Szalon

MÁJUS 19., KEDD, 18.00**Mondj Te is egy verset!**

Egy fiatalos versbarát közösség, ahova mindenki hozhat és ahol mindenki mondhat egy verset. Erre az alkalomra Ratkó József költeményeivel készülünk.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:
info@budaipolgarikozosseg.hu

MÁJUS 28., CSÜTÖRTÖK, 10.30**„Oh természet, oh dicső természet!”***Irka kör – előadás*

Az Irka kör előadásán közönségünk magyar költők természetéről szóló verseiből hallgathat meg összeállítást.

A belépés díjtalan.**JÚNIUS 2., KEDD, 18.30****A művészettörténet magyar mesterei – előadássorozat**

Csók István művészete – Kelet és Nyugat Csók István „ismeretlen” képei

Csók István (1865-1961) majdnem egy évszázadig tartó élete során számtalan stílust próbált ki. Ez az előadás az életmű áttekintése mellett kitér a közönség előtt szinte máig teljesen ismeretlen, szimbolikus és filozofikus képeket festő Csók István személyének megismerésére.

A sorozat házigazdája és előadója: **Gimesy Péter** művészettörténész, filozófus

Belépőjegy: 2000 Ft**Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1500 Ft**

1011 Budapest, Iskola utca 28.

Nyitvatartás:

szerda 10.00-18.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan.

JÚNIUS 4., CSÜTÖRTÖK, 18.00**PetersPlanet Könyvklub***A Galápagos-szigetek felfedezése*

A könyvklub júniusi, évadzáró estjén a Galápagos-szigetek világába utazunk, egy igaz történeten alapuló könyv nyomán. A klub vezetője és moderátora: **Szűcs Péter** utazó, újságíró, író, a PetersPlanet.travel online utazási magazin és a Dharma című regény szerzője.

A könyvklub vendége: **Janecskó Kata** újságíró.

Belépőjegy: 2000 Ft**Kedvezményes jegy (gyerekeknek)****és I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft**

Csók István: Szivárványos Balaton

Tér-Kép Galéria

MÁJUS 21., CSÜTÖRTÖK, 18.00**Sleeping Beauties – Ivády Holli***Megnyitó*

Miért jelenik meg a halál olyan gyakran egy szép nő testében? A Sleeping Beauties című kiállítás a nőiesség és a halál esztétizálásának kapcsolatát vizsgálja. Kiindulópontja egy paradoxon: a nő az élet forrása, miközben minden megszülető test már a mulandóság felé tart. A projekt azt kutatja, hogyan fonódik össze a női szépség és a termékenység képzelete a halandóság tapasztalatával. A kiállítás háttérét Elisabeth Bronfen *Over Her Dead Body* című könyve adja. Bronfen Sigmund Freud elfojtás-elmélete támaszkodva azt állítja, hogy a társadalom gyakran a női testen keresztül teszi láthatóvá a halált. A szépség és a pusztulás ily módon egy különös, kulturálisan mélyen gyökerező kapcsolatban jelenik meg. A kiállított művek a test anyagságán keresztül vizsgálják ezt a kapcsolatot.

1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.

Nyitvatartás:

kedd-szombat: 14.00-18.00

A női test egyszerre jelenik meg az élet hordozójaként és a mulandóság emlékeztetőjeként. A munkák a testhez fűződő ambivalens viszonyt teszik láthatóvá. A szépség, az intimitás és a test nyers anyagsága itt egymásba csúszik, miközben a néző saját viszonyára is rákérdez.

Megnyitja: **Babarczy Eszter** eszmetörténész, író

Kurátor: **Antman Kíra****A belépés ingyenes.****A kiállítás június 26-ig tekinthető meg.**

PROGRAMAJÁNLÓ

JÚNIUS 3., VASÁRNAP, 18.00

Sleeping Beauties

A test nem mese – Beszélgetés a kiállítás kapcsán

Miként jelenik meg munkáikban az a feszültség, hogy a nő egyszerre az élet forrása, miközben teste mulandó, a szépség pedig nemcsak eszmény, hanem törekeny, fizikai állapot is? A kiállításhoz kapcsolódó beszélgetés során a női szerepek irodalmi és képzőművészeti hagyományait, valamint ezek kortárs átalakulásait vizsgáljuk.

Kiindulópontunk annak feltérképezése, hogy az irodalom miként formálta a nőalak reprezentációját, és ezek a narratívák hogyan élnek tovább, alakulnak át vagy írhatók újra napjaink képzőművészetében és társadalmi gondolkodásában.

A beszélgetés résztvevői **Géra Eleonóra**, várostörténész, író, egyetemi tanár és **Kocsis Katica** esztéta, kurátor.

Az eseményre a belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Várnegyed Galéria

MÁJUS 28., CSÜTÖRTÖK, 18.00

Lehetséges világok – kortárs magyar grafikai kiállítás

Megnyitó

Generációk – Mesterek és tanítványok

A *Lehetséges világok – Generációk: Mesterek és Tanítványok* című kiállítás a kortárs magyar grafika különböző generációi közötti szakmai és szellemi kapcsolatokra fókuszál.

A tárlat elismert grafikusművész mesterek és általuk választott tanítványaik munkáit mutatja be, lehetőséget teremtve arra, hogy a látogatók érzékeljék a grafikai gondolkodás hagyományainak továbbélését és átalakulását.

A kiállítás rávilágít arra, miként formálódik a mester-tanítvány viszonyban az alkotói szemlélet, hogyan öröklődnek a műhelyekben kialakult tapasztalatok, és milyen új irányokat jelöl ki a fiatal generáció a kortárs grafika területén. A bemutatott művek egymás mellé helyezése párbeszédet hoz létre különböző alkotói attitűdök között,

miközben a grafika, mint médium jelenlegi helyzetére és jövőbeli lehetőségeire is reflektál.

Kiállító művészek: **Berentz Péter, Csontó Lajos, Felsmann Tamás, Gábor Imre, Kovács G. Tamás, Márián Gábor, Orosz György, Öllinger Péter** grafikusművészek

A kiállítás megnyitja: **Dr. Széplaky Gerda** egyetemi docens, esztéta, kurátor: **Kiss Zoltán**

A kiállítás június 26-ig látogatható.

Az eseményre a belépés ingyenes.

1015 Budapest,

Batthyány utca 67.

Nyitvatartás:

csütörtök, péntek:

14.00–18.00,

szombat: 10.00–14.00.

Vízvárosi Klub

MÁJUS 20., SZERDA, 17.30

Szibéria

Világjáró ismeretterjesztő előadássorozat

Képzelnünk el egy területet, amely nagyobb, mint egész Európa, mégis alig lakja ember: ez Szibéria. A végtelen tajga sötét fenyvesei és nyírfái több millió négyzetkilométeren terülnek el, otthont adva farkasoknak, medvéknek és egyéb érdekes állatoknak.

Titokzatos, érintetlen vadon, melynek közepén ott csillog a világ legmélyebb tava, a Bajkál amelyben több az édesvíz, mint bármely más állóvízben a Földön. Szibéria történelme egyszerre érdekes, de megrázó is: száműzöttek, felfedezők és tudósok generációi küzdöttek meg a kemény téllal.

És ne feledjük a Tunguz-meteort, amely 1908-ban hatalmas erővel robbant fel a felszín felett, százezer hektáros területen döntve ki a fákat. Hogy pontosan mi és hogyan történt, máig rejtély övezi...

Előadó: **Elter Károly** világtutató

Belépőjegy: 1000 Ft

1015 Budapest,

Batthyány utca 26.

Nyitvatartás:

hétfő, szerda, péntek

9.00-16.00 között, továbbá

a programokhoz igazodva.

PROGRAMAJÁNLÓ

JÚNIUS 2., KEDD, 17.30

Venezuela

Világjáró ismeretterjesztő előadássorozat

Venezuela az egyik legváltozatosabb felszínű dél-amerikai ország. Van benne minden: az Andok hófödte csúcsai, a világ egyik legbővizűbb folyója, az Orinoco és annak különleges deltája, a Guyanai-ősmasszívum táblahegyei és délen az Amazóniához kapcsolódó trópusi esőerdők végeláthatatlan vidéke. Az ország területén számos indián törzs él, egyesek máig őrzik ősi szokásaikat, életmódjukat, hiedelmeiket. Venezuela területének jelentős részét a hatalmas szavannái borítják – ezek a llanók –, ahol kígyók, kajmánok, vízimadarak és jaguárok élnek. Itt található a Föld legmagasabb zuhatagja, az Angel-vízesés is, amely több mint 900 méter magasból zuhan alá. A zuhatagot egy amerikai bozótpilóta véletlenül fedezte fel, meglehetősen kalandos körülmények között...

Előadó: **Elter Károly** világotutazó

Belépőjegy: 1000 Ft

JÚNIUS 9., KEDD, 18.00

Hagyományos EBRU workshop – a papírdíszítés művészete

Az ebru olyan különleges hagyományokon nyugvó művészeti ág, melyben egy edénybe töltött víz tetejére szórt festék segítségével mintákat jelenítünk meg a papíron. Törökországban ez a művészet a XV. században élte fénykorát, Európában pedig a XVII. században lett népszerű a könyvkötő mesterek körében. Az alkotáshoz szükséges alapanyagok a török hagyományok szerint készülnek. A földfestékekhez marhaepét használunk, az ecseteket pedig rózsaszázból és lószőrből készítjük. A foglalkozáson betekintést nyerhetnek a török márványfestési technika rejtelseibe és megélhetik a kreativitásukat különböző stílusok és színek segítségével. Mindenki 3 darab A3-as méretű képet készít.

Belépőjegy: 11 900 Ft

Borsos Miklós Emléklakás

MÁJUS 28., CSÜTÖRTÖK, 17.00

Az amatőr mozgalom műhelyéből – Debreczeni Tibor hét szerkesztett műsora, rendezései

A könyvet **Torma Mária**, a kötet szerkesztője, megálmodja, a Vári Irodalmi Színpad egykori tagja mutatja be és beszél a kerületünkben működött legendás Vári Irodalmi Színpadról és Debreczeni Tibor rendezőről.

Köszöntőt mond: **Bauer Eszter** kulturális ügyekért felelős tanácsnok

Közreműködik: **Kovács Katáng Ferenc** író, műfordító

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

JÚNIUS 9., KEDD, 17.00

Bánó Attila – Észak Erdély boldog éve

Borsos Miklós a XX. századi magyar szobrászat és éremművészet kiemelkedő alakja volt. Nagyszébenben (ma Sibiu, Románia) született, Erdély kulturális közegéből hozta magával azt az érzékenységet és formavilágot, amely későbbi művészetét is meghatározta. Alkotásaira a letisztultság, a líraiság és a klasszikus hagyományok modern újraértelmezése jellemző. Bánó Attila író az Észak-Erdély hazatért, 1940 című, (Erdélyi Szalon Kiadó) könyvének bemutatása során különleges párhuzamot teremt történelem és művészet között, miközben bemutatja a második bécsi döntés nyomán visszatért Észak-Erdély örömteli pillanatait, felidézi azt a kulturális és szellemi közeget is, amelyből Borsos Miklós is indult.

1014 Budapest, Úri utca 6.

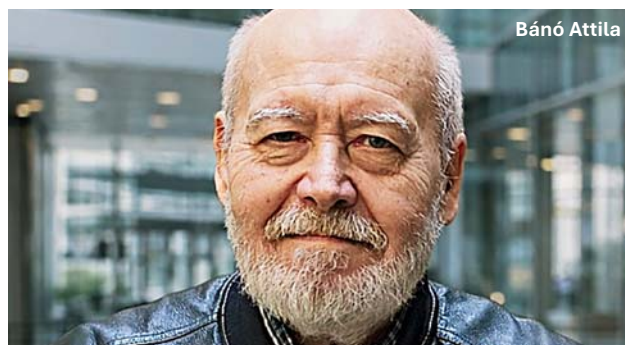
Nyitvatartás:

szerda: 10.00-18.00

péntek: 10.00-16.00

Más napokon

bejelentkezés alapján.

Bánó Attila

Borsos erdélyi születése és életútja személyes példája annak a történelmi és érzelmi kötődésnek, amely a térséghez és annak sorsfordító eseményeihez kapcsolódik. Az előadás így nemcsak történelmi visszatekintés, hanem egy olyan alkotói pálya megidézése is, amely Erdély örökségéből táplálkozva vált a magyar művészet meghatározó részévé.

Előadó: **Bánó Attila** író

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: maraikult.hu

Önkormányzati programok

MÁJUS 21., CSÜTÖRTÖK, 20.00**A Marlow Town Band koncertje
a Mátyás-templomban**

A több mint egy évszázados múltra visszatekintő Marlow Town Band a brit rézfúvós hagyomány kimagasló képviselője. Az együttes ünnepélyes, klasszikus hangvételű koncerttel lép közönség elé a Mátyás-templomban. A hangverseny a tradicionális brass-kultúra előtt tiszteleg: a műsor a rézfúvós hangzás ezer arcát, a precíz összjátékot és azt a karakteres energiát állítja a középpontba, amely világszerte védjegye a brit fúvószenekaroknak.

Orgonán közreműködik: **Hegyi Barnabás**

**A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött:
maraikult.hu**

2026. május 21-23. között a Budai Várnegyed különböző pontjain csendülnek fel a **Marlow Town Band** köztéri koncertjei.

Bővebb információ: maraikult.hu.

MÁJUS 27., SZERDA, 9.00-15.00**Kihívás Napja 2026**

Czakó utcai Sport-és Szabadidőközpont

A Kihívás Napja nemzetközi kezdeményezés, amely legalább 15 perc folyamatos mozgásra ösztönöz. Az I. kerület idén is aktívan csatlakozik: az iskolák, óvodák és idősek klubjai egész nap mozgásos programokat szerveznek, az aktivitásokat a Szabadidősport Szövetség felületén rögzítjük. A napot 9 órakor egy 40 perces közös nyitó torna indítja a Czakó Sportközpontban **Molnár Renáta** mentálhigiénés szakember vezetésével.

Az eseményre a belépés ingyenes.

MÁJUS 30., SZOMBAT, 10.00-15.00**Tabáni kutyás piknik**

II. felvonás

A Tabáni Kutyás és Családi Piknik II. felvonása egy közösségépítő, szabadidős rendezvény, amely a felelős állattartás népszerűsítését tűzi ki célul. Az esemény során a látogatók változatos programokon keresztül kaphatnak hasznos információkat a kutyatartás mindennapi kérdéseiről, miközben lehetőség nyílik a kikapcsolódásra és a közösségi élmények megélésére is. A rendezvényen szakmai partnerek bevonásával tanácsadás, bemutatók és edukációs programok valósulnak meg, amelyek hozzájárulnak a tudatos állattartói szemlélet erősítéséhez. Emellett családbarát és rekreációs elemek is helyet kapnak. A rendezvény jótékonyági jellegű, kiemelt figyelmet fordít az állatok jóllétére és a megfelelő körülmények biztosítására a teljes időtartam alatt.

Részletes program és szolgáltatások a 12. oldalon.

Az eseményre a belépés ingyenes.

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

MÁJUS 31., VASÁRNAP, 10.00-13.00**Gyereknep**

A részletes program az 51. oldalon található.

JÚNIUS 4., CSÜTÖRTÖK, 18.00**Carte Rouge – Vörös térkép**

magyar játékfilm, 60 perc, 2023

Helyben nézzük – Filmesték Budaváron a Tabán Moziban

A trianoni békeszerződés igazságtalan részleteiről ma is keveset tudunk. A film bemutatja, hogyan próbálta a magyar béke delegáció enyhíteni a döntés következményeit. Középpontjában Gróf Teleki Pál és a híres vörös térkép, a Carte Rouge, valamint Gróf Apponyi Albert párizsi szereplése áll.

A történet 1918-tól követi az eseményeket: Teleki és szakértői a Kárpát-medence etnikai viszonyait bemutató térképpel igyekeztek alátámasztani Magyarország álláspontját a béketárgyalásokon. A film pátosz helyett hitelesen és emberközelből mutatja be azokat a személyiségeket, akik minden eszközzel próbálták megóvni az ország egységét.

A dokumentumfilm narrátorai **Reviczky Gábor** és **Szalóczy Pál**, akik archív felvételek és dramatizált jelenetek segítségével vezetnek végig a nézőt a korszak eseményein.

Rendező: **Gerebics Sándor**

Szereplők: **Auerbach István, Farkas Viktória, Hegyi Réka, Kelemen Zoltán, Pánovics Rajmund, Csujai Imre, Palotai Zoltán**

Helyszín: **Tabán Mozi**

1016 Budapest, Krisztina körút 87-89.

Az ingyenes esemény kizárólag I. kerületi, állandó lakcímmel rendelkező lakosok számára, regisztráció után látogatható. Bővebb információ és regisztráció: maraikult.hu

A férőhelyek száma korlátozott!

GYEREKNAP BUDAVÁRON

IDŐPONT: május 31., vasárnap, 10.00-13.00

HELYSZÍN: 1014 Budapest, Kapisztrán tér

SZÍNPADI PROGRAMOK

- 10.00 **„VIRÁGOS PÜNKÖSD” – GYERMEKJÁTÉK-FŰZÉS ÉS NÉPTÁNC**
A Brunszvik Teréz Budavári Óvodák Iskola utcai telephelyére járó óvodás gyermekek előadása
DALOS JÁTÉKFŰZÉS
A Brunszvik Teréz Budavári Óvodák Dísz téri telephelyére járó óvodás gyermekek előadása
- 11.00 **ZENÉLJ VELÜNK! – INTERAKTÍV ÓRIÁSHANGSZEREK KÉT JÁTÉKMESTERREL ÉS A CAMPANELLI HARANGJÁTÉK EGYÜTTES MESEKONCERTJE**
Götz Nándor Artisjus-díjas klarinétművész, zeneszerző, a Zenélő Budapest művészeti vezetője 2020 óta tervez közösségi óriáshangszereket, melyek korosztálytól függetlenül, és akár zenei előképzettség nélkül is izgalmas élményt jelentenek. A meseconcertre is várjuk a gyerekeket, Budapest legrangosabb zenekarainak muzsikusaival.
- 12.00 **A KOLOMPOS EGYÜTTES CSALÁDI KONCERTJE ÉS TÁNCHÁZ**

EGYÉB PROGRAMOK

Arcfestés, lufihajtogatás, hajfonás, népi játszóház és ügyességi játékok, kézműves foglalkozás.

AZ ESEMÉNYRE A BELÉPÉS INGYENES.

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

VBH • NYÁR •

MÁJUS - SZEPTEMBER

KONCERTEK

TÁNCOS ESTEK

KERTMOZI

KREATÍV PROGRAMOK

„*Ne siess. Pihenj.*”

— Márai Sándor

Helyszín:
Virág Benedek Ház
1013 Budapest, Döbrentei utca 9.

Programok, jegyek,
kedvezmények I. kerületieknek:
maraikult.hu

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Budavári
Közösségi
Nonprofit
- KFT -